

DARBININKAS

Vol. LXI, Nr. 33

Rugpjūtis - August 13, 1976

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Libano kovojančios šalys buvo sutikusios leisti tarpt. Raud. Kryžiui išgabenti iš palestiniečių Tall Zaatar stovyklos sužeistuosius, bet, išgabenus tik du transportus, dėl atsinaujinusio susišaudymo šis darbas turėjo būti nutrauktas.

JAV vyriausybė paskubino Taivano ginklavinimą, kad užpuolimo atveju Taivanas būtų pajėgus gintis be JAV pagalbos. Tam tikslui Taivanui buvo parduota komplikuoti radaro įrengimai, padvigubintas turėtų Hawk raketų skaičius ir papildomai parduota 60 F-5E naikintuvų.

Kinija įsitikino, kad 1972 prez. Nixono ir Chu En-lai pasirašytas susitarimas dėl taikingo Taivano klausimo išsprendimo yra tuo tarpu neįvykdomas.

Sudano organai sušaudė 98 į prieš kurį laiką prieš jo prez. Gaafar al-Nimeiry surengtą sukilimą įsivėlusius asmenis. Sukilimui vadovavęs išstremtas iš Sudano opozicinio tautinio fronto vadas ir buvęs min. pirm. Sadiq al-Mahdi ir gen. Mohammed Nur Saeed. Dėl šio sukilimo Sudanas kaltina Libiją.

P. Afrikoj vėl atsinaujino juodųjų demonstracijos, reikalaujančios paleisti iš kalėjimo per pirmąjį susirėmimą su policija įkalintus mokinius.

JAV ir Vokietijos gynybos departamentai pasiekė kompromisą ginklų standartizavimo reikalu ir sutiko, kad abiejų valstybių gaminami tankai būtų ginkluoti tuo pačiu pabūklų, turėtų tokį pat motorą ir greičių dėžę.

Jordanas savo laiką buvo linęs ginkluotais sovietų gaminiais ginklais, bet paskutiniu metu, Saudi Arabijai pažadėjus ginklų pirkimą finansuoti, jis nutarė pirkti iš JAV už 540 mil. dol. naujausių raketų ir lėktuvinių bombų.

Buv. kurdų sukilėlių vadas gen. Mustafa Barzani (kurdų pastangos atsikurti nuo Irako sužlugo 1975, kai Iranas ir JAV atsisakė juos remti) siekia, kad JAV paveiktų Iraką žmoniškiau elgtis su ten dar likusiais kurdais, kurie yra perkeltami į dykumų sritis.

Ispanijos karalius Juan Carlos suteikė amnestiją 400 politinių kalinių, kurie nebuvo įsivėlę į teroristinius veiksmus.

Jugoslavijos diktatorius Tito smarkiai puolė JAV ambasadorių Laurence H. Silberman už jo energingas pastangas išvaduoti ten kalintą JAV pilietį Laszlo Toth.

Ispanijos komunistų partija nutarė pradėti viešai veikti ir organizuoti komunistų sekcijas darbovietėse.

Portugalijos vyriausybė nutarė kelti teisme bylas jos kalėjimuose laikomies būv. politinės policijos pareigūnams.

Vengrija, kaip ir Lenkija, rūmėsi žemės ūkio gaminių kainas, nutarė pakelti maisto produktų kainas iki 40 proc., bet gyventojai, nors ir murmėdami, su tuo sutiko.

Sovietų Tbilisi medicinos instituto direktorius buvo nubastas 15 metų darbo stovyklos už priėmimą į institutą studentų už kyšius. Kyšių dydis siekdavo iki 10,000 rublių. Mažesnėmis baudmėmis nubasti ir keli profesoriai.

Prancūzija suspendavo vienintelę V. Europoj veikusią Kambodijos misiją, nes Kambodija nieko neatsakiusi į Prancūzijos siūlymą užmegzti dipl. santykius.

LIETUVIAI TARPTAUTINIAME EUCHARISTINIAME KONGRESE

Philadelphijoj rugpjūčio 1-8 įvyko 41-asis tarptautinis eucharistinis kongresas, kurio pagrindinė tema buvo — Materialinis ir dvasinis žmonijos alkis.

Kongresas buvo atidarytas rugpjūčio 1, sekmadienį, 12 val. mišių metu. Po evangelijos Šv. Petro ir Povilo katedros rektorius perskaitė popiežiaus Pauliaus VI atidarymo dekretą, o atidarymo pamokslą pasakė popiežiaus legatas kard. Knox. Pamokslu metu jis Philadelphijos kardinolui Krol įteikė popiežiaus dovaną — labai seną menišką kieliką. 6 val. vak. įvyko tautybių paradas, o 8 val. eucharistinė procesija, kurioje dalyvavo ir gausi lietuvių grupė. Procesijoj lietuvių jaunimas nešė lietuvišką kryžių. Nemažas būrys moterų procesijoj dalyvavo su tautiniais drabužiais. Procesiją stebinti minia praeinančiam lietuviui labai plojo.

Kiekvienai kongreso diena buvo paskirta speciali, su žmonijos alkio surišta, tema. Tomis temomis buvo paruoštos kiekvienai dienai mišios ir sakomi pamokslai, laikomos paskaitos ir ruošiami simpoziumai. Laikydami šią temą, lietuviai taip pat turėjo savo pamaldas, pamokslus, paskaitas, simpoziumus. Lietuvių mišios su pamokslais pakaitomis vyko Šv. Andriejaus, Šv. Jurgio ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijų bažnyčiose 10:30 val. ryto.

Rugpjūčio 1, sekmadienį, lietuviai su visais bendrai ir atskirai nagrinėjo — Eucharistija ir Dievo alkis, rugpjūčio 2 — Eucharistija ir duonos alkis, rugpjūčio 3 — Eucharistija ir laisvės bei teisingumo alkis, rugpjūčio 4 — Eucharistija ir dvasinis alkis, rugpjūčio 5 — Eucharistija ir tiesos alkis, rugpjūčio 6 — Eucharistija ir vie-

ni kitų supratimo alkis, rugpjūčio 7 — Eucharistija ir taikos alkis, rugpjūčio 8 — Eucharistija ir Jėzaus — gyvenimo duonos — alkis.

Rugpjūčio 3, antradienį, 3 val. po pietų Civic Center patalpose buvo simpoziumas, kuriame nagrinėta dabartinė Katalikų Bažnyčios padėtis Lietuvoje, Ukrainoje ir bendrai komunistų tvarkomuose Rytų Europos kraštuose. 8 val. vak. Veteranų stadione buvo koncelebruotos mišios už laisvę ir teisingumą. Pagrindinis celebrantas ir pamokslininkas buvo Lenkijos kardinolas Wojtyla. Į šias pamaldas buvo įsijungusios ir JAV tautinės grupės. Lietuviškas giesmės giedojų Philadelphijos Vilties choras.

Rugpjūčio 4, trečiadienį, buvo kunigų ir vienuolių diena. Mišios, pamokslai, paskaitos ir simpoziumai — pašaukimų tema. Tą dieną Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybė po lietuviškų pamaldų Šv. Andriejaus parapijos salė sušaukė viso pasaulio lietuvių kunigų seimą. Pereitais — Šventaisiais — metais birželio 29-30 Romon suvažiavę lietuviai kunigai nutarė įsteigti viso pasaulio Romos katalikų lietuvių Kunigų Vienybės Federaciją. Šiame seime su pataisomis buvo priimtas ir patvirtintas federacijos statutas. Šiame seime dalyvavo 40 kunigų su viršum. Jie atstovavo JAV, Pietų Amerikos, Vokietijos ir Italijos lietuviams kunigams. Būsimosios Kunigų Vienybės Federacijos veiklai buvo duotos naudingos sugestijos, ypač plačiai paliestas pašaukimų į kunigus ir vienuolius klausimas.

Rugpjūčio 6, penktadienį, JAV katalikai meldėsi ir dėkojo už Amerikai suteiktus šven-

tuosius. Lietuviai vakare Drexel universiteto didžiojoje auditorijoje išklauė gražaus Čiurlionio ansamblio koncerto.

Rugpjūčio 7, šeštadienį, buvo įvairių grupių pamaldos, vakare bendra procesija ir naktinė Švč. Sakramento adoracija veteranų stadione. Lietuviai tą dieną Šv. Petro ir Povilo katedroj turėjo savo pamaldas. Koncelebruotų mišių pagrindiniu celebrantu buvo vysk. V. Brizgys, o pamokslą pasakė vysk. A. Deksnys. Čiurlionio ansamblis su kanklių palyda pirmą kartą atliko muz. A. Mikulskio parašytas mišias. Tą pačią dieną 1 val. po pietų Čiurlionio ansamblio Independence Mall patalpose koncertavo kitataučiam. Tuo pačiu metu ateitininkai sendraugiai Šv. Andriejaus parapijos salėj surengė agapę ir simpoziumą.

Rugpjūčio 8, sekmadienį, 4 val. po pietų buvo įspūdinga tautų ir valstybių procesija iš Spectrum į John F. Kennedy stadioną, 5 val. po pietų John Kennedy stadione buvo kongreso užbaigimo aktas. Baigiamųjų mišių pagrindiniu celebrantu ir pamokslininku buvo popiežiaus Pauliaus VI legatas kard. Knox.

Viso šio eucharistinio kongreso metu didžiulė Civic Center salė tarp daugybės kitų tautų ir institucijų parodų buvo pavergtosios ir už tikėjimą persekiojamos Lietuvos paroda, kuri savo skoningu eksponatų išdėstymu daugeliu atžvilgių viršijo kitų tautų ir institucijų parodas. Kongreso metu išdalyta 100,000 lapukų-brošiūrėlių apie sovietų pavergtą Lietuvą ir joj persekiojamą tikėjimą.

Į šį kongresą buvo atvažiavusi okupuotos Lietuvos dvasiškų ekskursija: du vyskupai ir septyni kunigai. (G. V.)

Atidengiant A. Kuršiaus lentą liepos 4 Manhattane, kalba N.Y. miesto burmistras Abraham Beame. Iš k. programos vadovė Regina Žymantaitė, Altos pirm. Antanas Varnas, už burmistro — Vliko pirm. dr. K. Valiūnas ir Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Nuotr. P. Bivainio

KĄ ATNEŠ BŪSIMASIS DEŠIMTMETIS?

Rupiūčio 9 US News and World Report teigia, kad pagal

Trinidad pasiskelbė respublika ir nutraukė santykius su Britanijos monarchija, bet pasiliks britų bendruomenės nariu. Jos prezidentu buvo išrinktas iki tol buvęs gubernatoriumi Ellis Clarke.

P. Afrika nupirko iš Prancūzijos du naikintuosius lydinčius laivus.

Uganda atsisakė mokėti kompensaciją iš jos 1972 išstremti britų piliečiam azijatam už iš jų nusavintus turtus.

Egipte iki metų pabaigos neilks nė vieno ruso techniko.

jo specialistų analizę V. Europos komunistų partijos vis labiau tols nuo Maskvos ir ieškos NATO paramos, o R. Europos komunistai per 1980-sius metus išliks tik dėl nuolatinės sovietų armijos okupacijos. Skilimas tarp Kinijos ir Sov. Sąjungos truks ir toliau, nežiūrint, kas Maskvoj ar Pekine ateitų į valdžią. Kremliaus užsienio politika ir toliau pasiliksianti tokia pati, siekianti bendradarbiavimu su JAV įsigyti ekonominių, politinių ir karinių pirminių, tačiau JAV ir toliau liks pajėgios sulaukyti sovietų ambicijas ir apriboti tarptautinius konfliktus.

Pagrindinė JAV užsienio politikos kryptis ir toliau liks paremta Maskvos - Pekino - Washingtono trikampio santykiais.

SERGIEJAUS KOVALIOVO TEISMAS

IŠ LKB KRONIKOS NR. 21

(Tęsinys)

S. Kovaliovo teismo dienomis Vilniuje

S. Kovaliovo parengtinis tardymas ir teismas vyko ne Maskvoje, o Vilniuje, tačiau jis buvo kaltinamas pagal RTFSR BK 70 str. Valdžia aiškiai norėjo kuo mažiau proceso liudininkų.

S. Kovaliovas — plačiai žinomas žmogaus teisių gynėjas, drąsus kovotojas už persekiojamus Tarybų Sąjungos piliečius, jų tarpe ir už Lietuvos katalikus.

Lietuviai, ypač tikintieji, negalėjo likti abejingi šiam gėdingam teismo procesui, kuriame smerkiamas žmogus, ginantis pagrindines žmogaus teises: žodžio, spaudos ir sąžinės laisvę. Jie atmena Evangelijos žodžius: "Buvau nuogas, ir jūs mane pridengėte; ligonis, ir jūs mane lankėte; buvau kalėjime, ir jūs atėjote pas mane". Todėl iš įvairių Lietuvos vietovių į minėtą teismą buvo atvykę žmonės, norėdami savo akimis išvysti tą, kuris išdrįso stoti prieš "šio pasaulio galinguosius" ir ginti persekiojamus. Sužinoję apie būsimą teismą, tikintieji karštai meldė Viešpatį tvirtumo savo geradariui.

Šiam procesui kruopščiai ruošėsi ir Aukščiausias teismas, ir Saugumo komitetas. Buvo aišku, kad į Vilnių suvažiuos S. Kovaliovo artimieji ir draugai ir teismo proceso eiga neišvengiamai nuskambės visame pasaulyje. Teisėjo dalia tokiam procesui nepavydėtina. Iš vienos pusės — bet koku atveju reikia nuteisti. Iš kitos pusės — teisėjas turi atrodyti objektyvus, laikytis nustatytos procedūros ir suteikti teismajam visas įstatymais numatytas teises. Bet argi kompromituoti saugumo organus, išstius metus išlaikiusius S. Kovaliovą tardomajame kalėjime? Todėl visi Aukšč. teismo teisėjai, kiek tik pajėgė, kratėsi šio proceso. Po ilgų ginčų šita gėdinga misija buvo pavesta Aukščiausiojo teismo partinės organizacijos sekretoriui teisėjui Ignotui.

Dar prieš 2-3 savaites iki teismo kai kurie Vilniaus disidentai gavo šaukimus atvykti į karinį komisariatą ar miliciją, kur jų laukdavo saugumiečiai. Čekistai įkalbinėjimais arba grasinimais kviestuosius asmenis vertė pasizadėti, kad neisį į būsimą teismą. Termoizoliacijos mokslinės grupės vadovas Juozas Prapiestis lapkričio pabaigoje buvo iškviestas į karinį komisariatą Vilniuje. Su juo kalbėjęs saugumietis įspėjo, kad neitų į S. Kovaliovo teismą. Ir kitiems J. Prapiestio draugams teko kalbėtis su saugumiečiais.

Prieš teismo pradžią buvo skambinama į darbovietes, kad kai kurie asmenys būtinai būtų skiriami dirbti į pirmąją pamainą.

Gruodžio 9 dienos rytą traukiniu iš Maskvos atvažiavo keiliolika žinomų disidentų ir S. Kovaliovo artimieji: žmona, sūnus ir brolis. Atvyko akad. Sacharovas, "Tarptautinės amnestijos" Maskvos grupės pirm. Turčin, Armėnijos akad. Orlov, su žmona, Litvinovas su žmona ir kt. Taip pat atvyko, gavęs spec. leidimą, Kanados laikraščio "Toronto Star" korespondentas M. Levi su žmona. Iš viso apie 20 žmonių. Beje, keletui nepavyko iš Maskvos išvažiuoti.

KGB darbuotojai sulaukė T. Velikanovą, T. Chodorovič ir M. Landą, joms važiuojant į Baltarusijos stotį. Jas išlaikė po keletą valandų milicijos skyriuose, pateikę juokingus kaltinimus, kurie vėliau net nebuvo priminti, ir, įspėję, kad nebandytų išvažiuoti, paleido, kada traukinyje į Vilnių buvo išvykęs.

Teismo proceso išvakarėse keletui žydų, kuriems iki šiol leido neileido emigruoti, pranešė, kad jų bylos nusiųstos peržiūrėjimui, ir penkiems buvo leista išvykti. Vilniečiai A. Terleckas,

V. Petkus, V. Smolkinas, vos tik pasirodė perone, saugumiečių buvo tuojau suimti ir viešas po kito nuvežti į saugumą. Taip gelės, skirtos S. Kovaliovo žmonai ir akad. Sacharovui, nuvyto saugumo komiteto šiukšlių dėžėje.

Vilniečius suėmė nepateikę jokie arešto orderio. Į areštuotųjų reikalavimus paaiškinti su laikymo priežastį ir parodyti dokumentą, sankcionuojantį jų su laikymą, Česnavičius išsisukinėjo, žadėdami, kad viskas bus išaiškinta Saugumo rūmuose ir kad ten yra visi dokumentai. Tai buvo melas. Joks dokumentas, leidžiantis areštą, neatsirado ir tenai.

Kadangi vilniečiai neslėpė, ko jie atėjo į geležinkelio stotį, tai saugume čekistai kiekvieną atskirai peikė už blogą elgesį, grasino susidoroti, net iškelti bylą, jei šie bandys eiti į teismą. Pulkinkininkai Kruglovas, Baltinas, Česnavičius įrodinėjo, kad akad. A. Sacharovas psichiškai nesveikas, o kiti Maskvos disidentai amoralūs žmonės. Aiškino, kad Lietuvos disidentai nėra žinomi užsienyje, todėl jų arešto atveju pasaulis tylės. Grasi, kad Vilniaus psichiatrinėje ligoninėje jau paruošta vieta A. Terleckui, o po jo ir V. Petkui. Klausė juos, ar nenorį emigruoti į Vakarus.

Vilnietis V. Smolkinas, atvežtas į saugumą, tuojau parašė prokurorui skundą, kad nežinomi tipai prievarta jį įgrūdė į "Volgą" ir atvežė į saugumą, nepateikę jokios prokuroro sankcijos, ir atsisakė kalbėti, kol jo pareiškimas nebus patikrintas. Todėl su juo pokalbį vyko tik apie medžioklę ir žvejybą.

Tą pačią dieną po pietų visi trys vilniečiai vienas po kito buvo paleisti. Jų paleidimo laikas sutapo su teismo posėdžio pabaiga.

Taip čekistai, dar neprasidėjus teismo procesui, pademonstravo savo panieką bet kokioms žmogaus teisėms ir parodė, kad asmens laisvę ginantieji įstatymai yra ne jiems.

Kadangi atvykusiuoj iš Maskvos disidentų niekas nepasitiko, tai akad. A. Sacharovą ir jo žentą J. Jankelevičių pakvietė į savo butą tuo pačiu traukiniu iš Maskvos grįžę vilnietis Etanas Finkelšteinas, Gorkio universiteto absolventas, jau penkeri metai reikalaujantis leidimo išvykti į Izraelį. Akad. Sacharovas jo bute ir apsigyveno. Kiti atvykusieji išsiskirstė pas vilniečius, kurių adresus turėjo iš anksto.

Norintiems patekti į teismo salę buvo beviltiška. Visur prie įėjimų stovėję saugumiečiai nieko, išskyrus pareigūnus, neleidė. Tarp saugumiečių, kurių buvo pilna visur — teismo rūmuose ir juos supančioje aplinkoje, sukinėjosi saugumo majoras J. Trakimas, visų buvusių ir esančių politikalių "šefas ir globėjas", ir kiti aukšti saugumo pareigūnai.

Dar prieš 10 valandą akad. A. Sacharovas su bičiuliais atėjo į Aukšč. teismą. Draugovinkai jų į teismo salę neįleido.

Akad. A. Sacharovas, neįleistas į teismo salę, kreipėsi į Aukščiausiojo teismo pirmininką. Jo pareiškime rašoma:

"Daugelį metų pažindamas Kovaliovą, aš galiu teisme paliudyti apie jo išimtinį garbingumą ir sąžiningumą, apie jo atsidavimą įstatymams, teisingumui, žmogaus teisių gynimui ir informacijos viešumui. Mano gili pagarba S. Kovaliovui išreikšta jį pakviečiant dalyvauti garbės svečiu 1975 gruodžio 10 Oslo mieste Nobelio premijos įteikimo ceremonijose.

Aš žinau, kad Kovaliovas kaltinamas perdavimu medžiagos užsienio spaudai, paskelbtos 1974 spalio 30 mano vadovaujamoje spaudos konferencijoje apie politikalių padėtį Tarybų Sąjungoje. Šią medžiagą faktiškai perdaviau aš pats. Aš prisiimu dėl šio poelgio visišką (nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

V. Vokietijos R. katalikų bažnyčios nauju primu vieton mirusio kardinolo Doepfner buvo paskirtas Josef kardinolas Ho-effner.

Amerikos valstybių org-ja nutarė pasiųsti nedidelius taikos priežiūros dalinius į El Salvador ir Honduras pasienį.

Meksika savo vandenų zoną išplėtė iki 200 mylių ir jai saugoti įsigijo 50 pakrančių apsaugos laivų, 5 helikopterius ir 12 hidroplanų.

Saudi Arabija nori pirkti iš JAV 2500 Maverick raketų, 1000 laser spindurių vairuojamų bombų ir 1800 Tow raketų. Nuo 1975 ji pirkė iš JAV ginklų už 6 bil. dol.

5-ji jūros turtų naudojimo konferencijos sesija vėl įklimpo į procedūrinius ginčus tarp prie jūros prieinančių ir sausumos valstybių.

Sovietų disidentai apkaltino Sov. Sąjungą, kad ji nesilaiko Helsinkio susitarimų ir laiko atlikusius bausmę politinius kalinius faktiniame namų arešte ar ištėrime.

Prez. Fordas paprašė kongresą priimti įstatymą, kuris įpareigotų užsieny veikiančias Amerikos korporacijas pranešti apie jų duodamus kyšius užsienio valstybių pareigūnams.

Sov. S-ga pareiškė JAV, Britanijai ir Prancūzijai, kad V. Berlyno dalyvavimas Europos parlamento rinkimuose pažeis 1971 susitarimą dėl Berlyno.

Vatikanas atėmė kunigo teises į komunistų partiją įstojusiam kun. Giovanni Battista Franzoni.

JAV kongresas priėmė prez. Fordo pasiūlytą įstatymą paskirti specialų ir pastovų prokurorą aukštesnių federalinių pareigūnų nusikaltimams aiškinti.

Sov. S-ga užbaigė įrengti ketvirtą laivų statybos įmonę tolimose rytuose ir vakarus nuo Sachalino. JAV pasitraukus iš pietryčių Azijos, sovietai siekia užpildyti atsiradusią tuštumą; siekia grasinti Japonijos jūros susisiekimo linijom ir susilyginti su JAV jūrų pajėgomis tolimose rytuose.

Iš Tailando bazių pasitraukę paskutiniai JAV kareivis. Ten liko tik 270 karinių instruktorių.

Indija ir Pakistanas atnaujino normalius santykius.

JAV suteikė Egiptui 31 mil. dol. paskolą Aleksandrijos uostui pagerinti.

Miss Lithuania pavergtų tautų parade Chicagoje. Nuotr. A. Šestoko

Pavergtų tautų parade Chicagoje dalyvavo apie 500 lietuvių. Važiavo mašina, kuri vaizdavo Romos Kalantos susidėgimą ir jo šauksmą — Laisvės Lietuvai. Nuotr. A. Šestoko

SERGIEJAUS KOVALIOVO TEISMAS

(atkelta iš 1 psl.)

ką atsakomybę ir šitai noriu patvirtinti teisme.

Aš esu taip pat bendraautoris byloje figūruojančio laiško KGB pirmininkui Andropovui, kuriame reikalaujama grąžinti S. Kovalioviui priklausančią knygą "Gulago salynas".

Aš dalyvavau sudarant daugelį kolektyvinių kreipimųsi, dėl kurių S. Kovaliovas kaltinamas, tarsi jie būtų šmeižikiški. Toks mūsų bendrų kreipimųsi kvalifikavimas, man atrodo, neteisingas, ir aš noriu teisme išsiaiškinti ir argumentuoti savo požiūrį.

Ir Kanados korespondentas M. Levi į teismo salę nebuvo įleistas. Jis nesėkmingai rėmėsi tuo, kad tarybiniai korespondentai Kanadoje gali dalyvauti teismuose, kad Helsinkyje susitarta dėl nevaržomo žurnalistų darbo.

Į teismo salę buvo įleidžiami tik su spec. leidimais. Net Aukščiausiojo teismo tarnautojai buvo įleidžiami tik pagal tarybinius pažymėjimus su fotografijomis, kurie buvo išduoti šio proceso išvakarėse. Viena teismo tarnautoja, pamiršusi savo pažymėjimą, buvo be ceremonijų iškratyta ir, tik išsiaiškinus, kad tikrai čia dirbanti, buvo įleista į vidų. Kitus, atėjusius į teismo procesą, čekistai išvarydavo namo arba nusiveždavo į saugumą.

Lengviau buvo tiems, kurių saugumiečiai ir jų agentai asmeniškai nepažino. Jiems pavyko įteiti į teismo vestibulį ir susitikti su ten esančiais lietuviams ir maskviečiams ir pastoviniuoti prie teismo salės durų. Visi jie buvo lydimi rūšių saugumiečių žvilgsnių. Bet žmonės nepabūgo ir kantriai laukė teismo koridoriuose.

Viena nepažįstama moteris į vestibulį įsinešė paslėptas gėles ir išvyniojusi įteikė ten esančiam Nobelio taikos premijos laureatui akad. A. Sacharovui, kuris, su dėkingumu jas priėmęs, tarė: "Šitos gėlės labiau priklauso mano draugui Sergiejui. Dėl jūsų teisių daugiau kovoja ir kenčia jis". Moteris susijaudinusi nuėjo, ir visų ten buvusių atmintyje išliko laureato švelnus žvilgsnis ir prie krūtinės prispaustos lietuviškos moters dovanotos gėlės, kurias jis vėliau perdavė S. Kovaliovo žmonai.

Po kurio laiko prie teismo pasirodė grupė šiaulių ir prie jų prisilpė du "mokytojai iš Jonavos" bei vienas "jūrininkas iš Klaipėdos". Šių atvykusių čekistai nekludė. "Mokytojai" labai aktyviai stengėsi užmegzti kontaktą su akad. A. Sacharovu ir kitais maskviečiais, pasisūlė juos globoti, net kartu nusifotografavo. Tačiau, dar nesibaigus teismo procesui, "mokytojai" buvo demaskuoti. Vienas iš jų — Zajančauskas, pasirodo, buvęs Druskininkų saugumietis, dabar dirbantis saugumo komitete Vilniuje.

Pirmąją teismo dieną į salę buvo įleistas tik S. Kovaliovo brolis. Teismas tęsėsi 4 dienas. Akad. A. Sacharovas ir kiti

disidentai kasdien ateidavo į teismo rūmus, bet į salę jų neįleisdavo.

Nuo antros teismo dienos buvo stengiamasi neprireisti prie teismo rūmų visų lietuvių, įtariamų noru patekti į vidų, o tuos, kurie patekdavo, išvydavo. Teismo vestibulyje ir koridoriuose dežūravo virš 20 slaptų ir viešų saugumiečių. "Operatyviam darbui" vadovavo beveik pastoviai teisme buvęs plk. Kruglovas ir plk. Baltinas.

Antrąją teismo dieną šiauliui Mečislovui Jurevičiui, einančiam prie teismo rūmų, kelių pastojų saugumietis ir pasiūlė pasikalbėti "toliau nuo durų, už kampo", kad vestibulyje esantys žmonės, jų tarpe maskviečiai, nepamatytų, kaip jie susidoro su juo. Matydami, kad Jurevičius "už kampo" neina, pradėjo ten pat grasinti. Tuomet iš vestibulio išėjo dar du saugumiečiai ir bendromis jėgomis nusitempė M. Jurevičių į mašiną.

Nusivežė M. Jurevičių į saugumo komitetą (Lenino 40), paėmė jo asmeninius dokumentus ir pradėjo tardyti: kokių tikslų atvykęs į Vilnių? Gal medžiagos pasirinkti "LKB Kronikai"? Kas daugiau su juo atvyko iš Šiaulių, iš Kuršėnų? Iš kur sužinojo apie S. Kovaliovo teismą? Kur vakar pietavęs? Ar susitikęs su akad. Sacharovu? Jurevičius atsakė, kad tai esąs jo asmeninis reikalas. Saugumiečiai pradėjo Jurevičių auklėti: "Ko jums visiems tame teisme reikia?" Juk S. Kovaliovas ir A. Sacharovas esą netikintys ir pan. Grasino, kad jei Jurevičius, jau reikėtų teisti, nes yra parašęs nemažą straipsnį į "Kroniką", be abejo, ir šį pokalbį paskelbsias "Kronikoje".

M. Jurevičius atsakė, kad su laikymu ir pokalbio su saugumiečiais nemanas nuo ko nors slėpti, todėl ir į "LKB Kroniką" informaciją galinti patekti ir be jo.

Apie "LKB Kroniką" saugumietis Urbanevičius išsireiškė, kad jis ją skaitęs, tik jam labai nepatiko kunigų pareiškimai, straipsniai apie N. Sadūnaitę ir kt.

Tardymo pabaigoje buvo pasakyta, kad saugumas į jį darbiną (Jurevičius iš darbo buvo atleistas dėl religinių įsitikinimų — nedirbo religinių švenčių dienomis), kad Kalėdas dar galėsias atšvęsti, o jau per Tris Karalius teksią dirbti.

Jurevičius atsakė, kad jis ir pats jau būtų įsidarbinęs, bet jis iš darbininko pareigų atleistas, o į direktoriaus vietą nepilima. Tada saugumietis Baltrušaitis "išaiškino", kad Jurevičius direktoriaus pareigoms esąs netinkamas dėl "politinio nesubrendimo".

Baigę tardymą saugumiečiai pareiškė, kad dabar Jurevičių nuvešią į geležinkelio stotį ir įsodinsią į Šiaulių traukinį, kad savaitę laiko jis nebandytų pasirodyti Vilniuje, tada būsiąs griežtai nubaustas. Jurevičiui atsakius, kad į Vilnių vis tiek atvažiuosiąs, saugumiečiai tarė:

(nukelta į 3 psl.)

LIETUVA LANKOMA SU UNION TOURS

VADOVAUJA KELIONĖM Į RYTŲ EUROPA
NUO 1931

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

Užsisakykite dabar vienos savaitės rudens kelionėm — 1 naktis Maskvoj — 5 naktys Vilniuj — 1 naktis Kopenhagoj

Rugsėjo 19 — \$780.00, Spalio 3 — \$742.00
(Lėktuvų kainos valdžios gali būti pakelstos)

UNION TOURS, INC.
6 EAST 36TH STREET
NEW YORK, N.Y. 10016
(212) 679-7878

"Na, tai duosim tau palydovą". Ir taip Jurevičius su "svita" buvo nuvežtas į geležinkelio stotį, įsodintas į vagoną ir išsiųstas į Šiaulius.

Dar teismo išvakarėse Operos ir baletų teatro darbininkas A. Terleckas buvo atleistas iš darbo. Teatre jis dirbo gaisrininku. Dabar buvo bedarbis ir globojo disidentus. Nors čekistai labai grąsino ir reikalavo į teismą nevaikščioti, bet jis nepakluso. Nuo provokacijų ir susidorojimo jį išgelbėjo tik atvykusieji disidentai ir Kanados žurnalistas, kurie niekur nepalikdavo jo vieno.

Prie atėjusio į Aukščiausiąjį teismą Kęstučio Jakubyno prisistatė pulk. Baltinas ir pareikalavo, kad jis paliktų rūmus. K. Jakubynas atsisakė. Jėgos panaudoti maskviečių disidentų ir užsienio korespondentų aki-vaizdoje čekistai nesirijo.

Virgilijus Jaugelis bandė įteiti į teismo salę, bet prie jo priėjo vienas iš dežūruojančių saugumiečių ir įsakė išeiti. V. Jaugelis liko stovėti prie teismo salės durų. Tada jį išvedė ir už "milicijos darbuotojų įžeidimą bei nepaklausymą" nubaudė 15 parų arešto. Tardymo metu vienas milicijos darbuotojas V. Jaugeliui keletą kartų smogė į gerkle kumščiu taip, kad po to suimtas vos galėjo kalbėti. Tada V. Jaugelis parašė prokurorui skundą. Komisija parašė aktą, kad mušimo žymių nerasta, tiksliai tyliai kalbąs. Po kelių dienų V. Jaugelis dėl sveikatos stovio buvo iš arešto paleistas.

Teismo dienomis Norvegijoje vyko Nobelio taikos premijos įteikimo iškilmės. Vietoje akad. A. Sacharovo, kurio valdžia neleido išvykti, dalyvavo jo žmona. Dvi dienas vakarais A. Sacharovas iš Vilniaus bandė telefonu susisiekti su Oslo, bet nesėkmingai. Vilniaus centr. pašte užsakymą priėmė. Bet sulaukti nepavyko.

Vėlai vakare einančius į paštą akad. Sacharovą, jo ženatą, A. Terlecką ir dar vieną maskvietį buvo užpuolę chuliganai. A. Terleckas gavo keletą smūgių į veidą, o maskviečius tik išplūdo. Butas, kur vakarais susirinkdavo disidentai, buvo ypatingoje priežiūroje. Šalia įėjimo į butą per visas teismo dienas stovėjo lengva mašina be žmonių. Aplink namą nuolat budėjo lengvos mašinos. Įeinančius į butą nesislėpdami fotografuodavo. Savo pataravimus siūlydavo "privatūs" mašinos, kurios nuolat atsiradavo, kai tik kas nors išeidavo iš buto.

Šv. Petro ir Povilo bažnyčios vargonininkui paskambino tariamas akad. Sacharovo draugas ir pasiūlė savo paslaugas, jeigu vargonininkas norįs ką nors perduoti į Maskvą.

Buvo paskelbta, kad gruodžio 12 dieną 14 val. bus paskelbtas nuosprendis. Iš tikrųjų nuosprendį pradėjo skaityti 13 val. 30 min. ir pavėlavusių liudininkų į salę nebeįleido. Disidentai laukė rūmų foje. Akad.

DOVANA — I. VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, specialus įpakavimas, žemos kainos. Siuntiniai gali būti įvairaus dydžio (net ir vokuose — banderolėmis). Negalint atvykti, gavę užsakymą, sudarome pageidaujimų daiktų siuntinį. Mūsų įstaigoj gaunamos visos siuntiniam prekės žemomis kainomis. Darbo valandos nuo 12 iki 6, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 iki 6, šeštadieniais nuo 10 iki 5. Sekmadieniais ir pirmadieniais patarnaujama iš anksto susitarus telefonu. Tel. 296-5250. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Namų tel. 296-5359.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. kas, 1467 Force Dr., Mountain View 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 232-5565. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 bloki nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

DALĖ POVLIAUSKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiomis progoms. Neulaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalaujant esant pristatoma į namus be atskiros atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimus pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y., 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomės Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugams amerikiečiams. Knyga su plastikiniu apkalu, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau "Lithuanian Cookery" egz. už dol. Persiuntimas

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Prenumerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Taikos ir moralės klausimu

Aplinka, kurioj ir mes gyvenam, pradžioj buvo labai optimistiška. Buvo tikima, kad po karo švietimo dėka augs žmogaus pažanga, augs visuomenės gerovė, augs tarptautinė taika. Dabar tas optimizmas ima blėsti. Atitinkamos įstaigos skelbė visuomeninės nuomonės tyrimo duomenis, kurie parodė labai sustiprėjusį pesimizmą. Nustojama tikėti pažanga. O kitoj spaudoj net vedamuoju buvo skelbiama: mūsų visuomenė tapo ligota, ligota esanti net ir katalikų bendruomenė.

Vargiai būtų tikslinga ginčytis, ar pesimizmo ir ligotumo daugiau dabar, ar anksčiau. Tiksliau išsiaiškinti į atskirus klausimus, dėl kurių mintys ėmė painiotis ir daros "ligotos".

Vienas tokių svarbiųjų klausimų dabar — taika. Tikros taikos ilgesys toks stiprus, kad emocijos ima diktuoti klausimo sprendimus.

Vieną sprendimą buvo nurodęs popiežius Paulius VI. Lan-kydamas Jungtines Tautas, jis New Yorke kalbėjo: never war again, never war again. Vietoj karo siūlė derybas, pagrįstas "taikos ir teisingumo" siekimu. Ilgainiui tie, kurie jo autoritetu norėjo pasiremti, užmiršo žodį "teisingumas" ir tekalbėjo apie naują sprendimą: taika bet kuria kaina.

Nesulaukdamas Vietnamo karo pabaigos, Amerikos katalikų vyskupų konferencija irgi pasakė dėl Vietnamo karo: esą "karą baigti skubiai reikalauja didžiausio pirmumo moralinis imperatyvas". Tas imperatyvas tai pasirinkimas iš dviejų blogybių mažesnės. Esą "žmonių gyvybių ir moralinių vertybių sunaikinimas didesnis negu tai, ko mes tikėjomės, įstodami į šį karą".

Tuose žodžiuose slypi jau

nebe teisingumo, o tikslingumo pasirinkimas. Ar ne pastaroju matu matuojamos ir Vatikano diplomatinės derybos su komunistinėm valdžiom, prieš kurias kard. Slipij ir kiti dvasiški disidentai viešai pasisakė?

Kai karo ir taikos klausimas sukėlė minčių ir elgesio sąmyšį, pravartu prisiminti dar vieną sprendimą, kurį skelbė profesorius Stasys Šalkauskis prieš 44 metus. Knygoj "Lietuvių tauta ir jos ugdymas" jis rašė:

— Tarptautiniuose klausimuose "kaip ir visuomenės santykiuose privalu gerai nusimanyti, kad ne taika tarnauja pagrindui teisingumui, bet teisingumas taikai (pabraukta autoriaus). Kraštutinis pacifizmas, kuris stengiasi atsiekti taiką bet kuria kaina, padaro kaip tik tą klaidą, kad taiką stato aukščiau už teisingumą. Tiek valstybės vidaus, tiek tarptautiniame gyvenime yra atsitikimų, kad taikingas nusilenkimas neteisėbei ir prievartai yra ne kas kita, kaip nusižengimas. Rusų inteligentijos nesiryžimas ir nesugebėjimas pasipriešinti kaip reikiant su ginklu rankoj bolševikų revoliucijai buvo priežastis daug didesnių ir ilgiau trunkančių materialinių ir moralinių kataklizmų, kaip kad būtų buvusi griežta ir ginkluota, bet trumpa kova už valdžią prieš diktatorišką prievartą... 'Erazmas myli taiką daugiau už kryžių', pasakė Liuteris. Ir iš tikro yra žmonių, kurie palinksta į taiką vien iš silpnybės. Ne taika, bet tiesa yra aukščiausioji gėrybė" (133 psl.).

Tie žodžiai dėl taikos gali būti paskata ir parama kritiškai sutikti pasipriešinimo ir prisi-taikymo idėjas, kurios yra užplūdusios šiandien ir mūsų bet kurį, kas neatsisako pats galvoti.

(atkelta iš 2 psl.)

Sacharovas Kanados žurnalistui pareiškė pasipiktinimą tokiu žiauriu nuosprendžiu. Iš salės išėjusi "publika", dalyvavusi teisme su spec. leidimais, apsupo disidentus ir ėmė iš jų tyčiotis bei plūsti. Jų tarpe ypač stengėsi "poetas" Keidošius. Neatsiliko ir čekistai — pulk. Kruglovas ir kiti. Lietuviai disidentai protestavo, kad nuosprendis padarytas lietuvių tautos vardu.

Keidošius ir čekistai šaukė, kad tik jie atstovauja lietuvių tautai.

Išsiveržęs iš rūmų akad. Sacharovas pribėgo prie stovinčio "varno" (kalėjimo mašinos — Red.) ir ėmė belsti į jį kumščiu, sakdamas: "Bravo, Serio-ža!" I milicininkų pastabas akademikas atkirto: "Si mašina tiek stipri, kiek ir jūsų valdžia!"

Vakare geležinkelio stotyje būrelis vilniečių išlydėjo akad. Sacharovą ir dalį disidentų.

Sekančią dieną su gėlėmis pas Kovaliovo žmoną atėjo keletas lietuvių moterų.

Gruodžio 14 dieną S. Kovaliovo žmona gavo pasimatymą su savo vyru. Jam papasakojo apie gautas gėles ir gerus jam skirtus vilniečių žodžius. Sergiejus Kovaliovas atrodė sveikas ir gerai nusiteikęs. Nuosprendis jo neprišlėgė. Tik apgailestavo, kad keletą metų nebėgals prisidėti prie kovos už žmogaus teises.

Tokioj tad atmosferoj vyko "atviras" S. Kovaliovo teismas.

SERGIEJAUS KOVALIOVO TEISMAS

- o -

Gruodžio 12, laukdami teismo nuosprendžio, Kovaliovo draugai (A. Sacharovas, V. Turčinai, I. Orlovas ir kt.) parašė pareiškimą, kuriame detalai aprašė, už ką ir kaip buvo teisiamas Kovaliovas, kokioje aplinkoje ir su kokiais nukrypimais nuo procesinių normų vyko teismas. Pareiškime sakoma:

"Mes pareiškiame, kad S. Kovaliovo teismas yra susidorojimas su garbingu ir drąsiu žmogumi, tiek daug paaugusių visiems žemės gyventojams ginant teisingumą, viešą informaciją ir teisėtumą".

- o -

Po S. Kovaliovo teismo 174 tarybiniai disidentai iš 15 miestų pasirašė pareiškimą, reikalaujantį nuteistajam laisvės:

"1975 gruodžio 12 žinomas mokslininkas-biologas ir aktyvus visuomeninio judėjimo už žmogaus teises dalyvis Sergiejus Kovaliovas nuteistas 7 metams griežto režimo ir 3 mė-tams tremties.

S. Kovaliovas savo visuomeninėje veikloje, už kurią buvo teisiamas, kovojo su savivale ir beteisiskumu, užstodavo ginant persekijuojamus už savo įsitikinimus. Principingas priešas priešas, jis kovojo žodžiu: viešu protestu, plačia ir teisinga informacija. Jis vienas iš tų, kurie viešai pareiškė apie savo atsakomybę už "Einamų

jų įvykių kronikos" platinimą. Už tai jis nuteistas, kaip "ypatingai pavojingas nusikaltėlis".

S. Kovaliovas teisme stengėsi apginti "Kroniką" ir kovą už žmogaus teises nuo kaltinimų šmeižikiškumu ir priešvaltybiška pozicija. Teismas, grubiai pažeisdamas viešų principų ir teismo normas, privertė Kovaliovą atsisakyti nuo tolesnio dalyvavimo teisme.

Akivaizdi tendencija paslėpti šį procesą nuo visuomenės, padaryti jį faktiškai slaptą. Aiškūs tokių procesų ir nuosprendžių tikslas: mus norima atpratinti nuo pilietinės atsakomybės, nuo veiksmingos užuojautos ir pagalbos tiems, kurių pažeidžiamos teisės. Mus norima sugrąžinti į tuos laikus, kai panašūs procesai buvo organizuoti patvirtinami, kada nesigirdėjo nė vieno protesto balso.

Mes tikime, kad gėdinga ir savižudžio tylėjimo epocha mūsų šalyje daugiau nepasikartos.

Mes reikalaujame nutraukti persekiojamą tų, kurie gina žmogaus teises, kurie gina žmones, tapusius politinių represijų aukomis.

Mes reikalaujame atšaukti S. Kovaliovo teismo nuosprendį".

Tarp pasirašiusių šį pareiškimą daugelis yra gerai žinomi lietuviams: A. Sacharovas, A. Almarik, E. Boner-Sacharova, N. Bukovkij, T. Velikanova, Grigorenko, dvasin. D. Dudko,

New Britain, Conn., birželio 20, prisimenant ištremtus į Sibirą, pašventintas lietuviškas kryžius. Iš k. kun. M. Duggan, kleb. kun. J. Rikteraitis, Julie Ganzer, Teresė Liudžius, kleb. kun. Ed. Gradeckas ir Linas Stasaitis. Nuotr. Jono Stasiukevičiaus

EVOLIUCINIO
MADINGUMO
ĮVAIROVĖS

DR. TOMAS ŽIŪRAITIS, O.P.

Juose, gal amžių amžiams bėgant, gintaringojo (pušinių medžių) miško įžemyje susidarė pirminiai gintaro telkiniai, kuriuos vėliau išplovė čia tekėjusios upės ir sunėšė į eoceninės jūros baseiną. (9)

Šiaurinėje to baseino pakrantėje, t.y. upių deltose dabartinės Karaliaučiaus srities vietoje ir Pietų Švedijoje, susidarė antariniai gintaro telkiniai, vadinami perplauto gintaro telkiniais. Dalis gintaro buvo išnešta į atvirą jūrą ir išsklaidyta beveik visame baseino plote, pradedant Anglija vakaruose ir baigiant Kijevu rytuose, toliau čia to išsklaidymo nedetalizuojant.

Tokiai įdomiai migracijai vykstant, sudėtingi geologiniai procesai (vykę paleogeno, neogeno ir kvartero metu) nulėmė ne tik gintaro paplitimą, bet ir vadinamą jo radimviečių geologinės sąrangos bei genetinių tipų nuostabią įvairovę, rodančią, kad čia pagrindinį priežastingumo vaidmenį vaidina gintaringųjų (pušinių) miškų sakai.

Gintaras iš pirmųjų sakų formavosi nuo tų sakų išsiskyrimo pradžios iki gintaro pamešimo į Sembos telkinį (Semba — esanti žymiausia šiaurinėse eoceninės prūsų žemės sritis, supama Aismarių, Baltijos jūros ir Kuršių marių). Gintaringojo miško įžemyje tų sakų pasikeitimą labiausiai veikė štai kokia sudėtinga priežastis: fiziniai-cheminiai ir mikrobiologiniai procesai, kuriuos nulėmė dirvos organiniai bei mineraliniai junginiai, oro deguonis, drėgmė, įvairiausios bakterijos, grybeliai, tam tikras slėgimas ir t.t.

Iki šiol apibūdintos labai sudėtingos priežasties dėka susidarė ne suakmenėjusi, mineralinė medžiaga, bet specifinė organinės prigimties medžiaga, kurią vadiname gintaru, turinčiu 8% gintarinės rūkštės, ypač Baltijos jūros baseine. Kai kas dar ir dabar yra įsitikinęs, kad gintaras yra gintaringųjų miškų suakmenėję sakai. Užmirštama ar nepagalvojama, kad akmenėjimu reikia laikyti toki

procesą, kuris rodo, jog organinis padaras ar kūnas virsta mineraliniais junginiais, visiškai pakeitusiais to padaro ar kūno cheminę prigimtį. Paskutiniaisiais laikais gintaro geologijos, morfologijos ir jo kilmės priežasties ekspertai teigia, kad gintaro cheminę prigimtį ir formavimosi metu buvo ir tebėra nepakitusi (griaunanti evoliucinė transformizma arba vadinamosios evoliucijos teorija).

Gintaro atsiradimo labai sudėtinga priežastis liudija, kad gintaru reikia laikyti fosilinius gintaringųjų (pušinių) miškų sakus, priklausančius eoceno laikotarpiui, kaip aukščiausiai minėta, kalbant apie eoceną, paleoklimatus ir geologinius faktus, kuriuos pateikė gintaro istorijos šių dienų ekspertai.

Tai organinės prigimties fosilinis produktas, kurį vadiname mūsų geltonuoju auksu — gintaru. Gintaringųjų miškų sakai, šių fizinių-cheminių ir mikrobiologinių procesai, kuriuos nulėmė dirvos organiniai bei mineraliniai junginiai, oro deguonis ir visi kiti aukščiau minėti veiksniai, yra gintaro kilmės priežastis. Tas laikotarpis, kurio metu susiformavo gintaras, vadinant priežastiniais, yra gintaro kilmės sąlyga. Tai mūsų geltonojo auksu — gintaro pavyzdys, aiškiausiai atskleidžias gamtamokslinį dėsnį, rodantį, kodėl yra beprasmiškas dalykas žaisti milijonais (ar bilijonais) metų, nors juos ir laikytum ne

tiek sąlyga, kiek priežastimi gintarui ar bet kurios kitokios rūšies dalykui atsirasti, kilti.

Pats beprasmiškiausias savo rūšies žaidimas; tai mėginimas įrodyti, kad grynai daiktiskas dalykas — medžiaga esanti net visuotinai gyva.

2) Medžiaga esanti visuotinai gyva. Jeigu taip, tai kiekvienos rūšies medžiaga turėtų būti gyva: pvz., atomas, subatominis pasaulis, akmuo, žemė, saulė, vanduo, sąslavos, supuvęs medis, nugaišęs gyvulys, miręs žmogus, kurio lavonas gal jau seniai virto dulkėmis kapuose ar pelenais specialioje krosnyje, skirtoje lavonams sudęginti.

Jeigu medžiaga būtų visuotinai gyva, tai kiekvienos rūšies medžiaga turėtų būti organizmas, "turis" bent čia suminėtus elementarinius dalykus, esmingus kiekvienam individui, t.y. organizmui.

a) Gyvybės principas. Štai mirė žmogus. Lavonas! Pasirodo, lavonas tam tikrą laiką turi tas pačias atominės savybes, bet jis neturi tos pačios atominės struktūros, kurią žmogus turėjo, gyvas būdamas. Žmogus virto lavonu, gyvybės principui (nemirtingajai sielai), sakytume, pasišalinus, žmogaus kūną palikus. Gal vakar dar žydėjo rožė, giedėjo kanarėlė. Šiandieną? Rožė nuvytusi, kanarėlė nugaišusi. Negyvos! Jos neteko savo rūšies gyvybės principo, esancio transmaterialinės

prigimties, kuris sykiu ir baigiasi su augalo nuvytimu, gyvūno nugaišimu.

b) Protoplazma (gr. "protos" — pirmas ir "plazma" — lipdins; darinys). Tai pagrindinė augalinių, gyvūninių ląstelių ir kai kurių beląsčių materija. Protoplazmos sudėtinė įeina: baltymai, riebalai, mineralinės druskos, vanduo, enzimai ir t.t. Įdomu, kad be enzimų net ir deguonis labai kenktų ląstelėms... Protoplazmoje vyksta visi gyvybiniai procesai tol, kol ji turi gyvybės principą. Tik šia prasme protoplazma yra visos gyvybės pagrindas, kurio neturi ne tik medžiaga, bet ir virusai — parazitai, nors šių parazitizmas yra visiškai kitoks, negu bakterijų ar grybelių.

Tam tikrą autoreprodukciją visuomet lydi augančio organizmo sudėtingos materijos apykaita, kuri virusuose iš viso nepasireiškia. Medžiagos net amžinumo skelbėjai prisipažįsta, kad "pagrįstai net kyla abejonė, ar virusai, neturėdami elementariausių gyvybės požymių, gali būti laikomi gyvais". (K. Brundza: Mikrobiologija, Vilnius, 1969, p. 31)... Ką gi kalbėti apie medžiagos gyvybę, neturint rimto pagrindo kalbėti apie virusų gyvybę.

c) Chromosomos (gr. "chroma, chromatos" — spalva ir "soma" — kūnas) — siūlėlio formą primenanti struktūra ląstelės branduolyje. Kiekvienos ląstelės branduolyje yra chro-

R. Medviedev, I. Orlov, V. Turčin, T. Chidorovič, L. Čiukovskaja, A. Terleckas, V. Petkus ir kt.

1975 gruodžio 18 Nobelio taikos premijos laureatas akad. Sacharovas spaudos konferencijoje užsienio žurnalistams kalbėjo:

"Šios spaudos konferencijos pradžioje visų pirma noriu pabrėžti, kad Kovaliovas yra nuteistas už gynimą, sąžinei liepiant, kitų žmonių, tapusių, jo giliu įsitikinimu, neteisėtingumo aukomis. Kaltinimas neįrodė nei noro pakirsti tarybinę valdžią, nei jo veiksmų šmeižikiško pobūdžio. Teismas buvo iššaukiamai priešišatymiškas — be viešumos, be šalių ginčų, be gynbos ir teisiamojo, be jo paskutinio žodžio. Beveik kaip Stalino laikų "troika". Arba, norint būti artimesniu mūsų laikams, kaip lagerio teismas..."

Teisme figūravo apie 7 epizodai, kuriais teismas norėjo įrodyti "Kronikos" šmeižikišką pobūdį. Kai mes rašėme gruodžio 12 pareiškimą, mes neturėjome "Kronikos" tekstų, su kuriais teismas polemizavo. Šiandien mes galime tvirtinti, kad tik 1-2 mažareikšmiuose atvejuose teismui pavyko sukelti abejonę "Kronikos" informacijos tikrumu.

Kovaliovo suėmimas ir teismas — iššūkis tarybinei ir pasaulinei viešajai nuomonei. Valdžia — po Helsinkio ir Nobelio premijos įteikimo ceremonijos metu — aiškiai norėjo pademonstruoti tvirtumą ir jėgą, leidžiančią paniekti net savus įstatymus.

Palikti šį iššūkį be atsakymo — reikšia išduoti įžymų žmogų, kartu ir svarbiausius principus, nuo kurių tiek daug priklauso. Reikalauti nuosprendžio Kovaliovui panaikinimo — štai vienintelis galimas atsakymas".

Lietuvai S. Kovaliovo auka daug patarnavo.

Teismo procesas ir persekiojimai parodė, kad saugumas savo darbais pajėgus suartinti lietuvių ir rusų tautas.

Lietuviai katalikai dėkingi S. Kovaliovui už kilnią žmogišką širdį ir meldžia Aukščiausiąjį išvermės, sveikatos ir visokeriopos palaimos. Rusų disidentų aukos padėjo lietuviams pažvelgti į rusų tautą naujomis akimis.

Mes sutiksime rusų mokslininką S. Kovaliovą, grįžtantį iš kalėjimo, kaip savo brolių ir geriausių prietelių.

mosomos, o kiekvienoje chromosomoje — šimtai tūkstančių genų, kurie yra paveldimumą nulemiantys veiksniai. Genuose yra sukaupta genetinė informacija, kuri bus perduodama būsimoms kartoms.

Chromosomos — tai būtina ir pastovi ("evoliucijai" labai nedėkinga) ląstelės branduolio sudėtinė dalis. Kiekviena chromosomų rūšis visada pasižymi savo (augalinei, gyvūninei ar žmogiškai) prigimčiai esmingu chromosomų skaičiumi.

Gyvybės principui veikiant, chromosomos sugeba atgaminti save, aktyviai dalyvauti ląstelės tam tikroje apykaitoje.

(Bus daugiau)

(9) Eocenas (gr. "eos" — aušra ir "kainos" — naujas) — tai pavadinimas, susijęs su žemės istorijos trečiojo laikotarpio skirsniu, kuris toje istorijoje esąs tarp paleoceno (pirmosios, seniausios paleogeno epochos) ir oligoceno (trečiosios paleogeno epochos, pasižymėjusios palyginti nedideliu augalinės ir gyvūninės visatos formų kiekiu). Eocenas charakteringas pirmuoju masiniu pasirodymu naujų gyvūnijų atstovų — žinduolių, kurie irgi nieko bendra neturi su savaiminiu, laipsnišku, vienas iš kito išsivystymu per milijonus ar bilijonus metų. Eoceno laikotarpio pradžioje, kaip žinome, turėta pirmųjų mūsų geltonojo auksu — gintaro telkinių.

OLIMPINIAI ŽAIDIMAI 76 MONTREALYJE

KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

Pirmąjį aukso medalį Montrealyje reikėjo atiduoti politikams. Daug laiko sugaišta sprendžiant problemas, kur sportas nugrūstas į tamsųjį kampaną. Kai Tarptautiniam olimpiniam komitetui vadovavo Avery Brundage, sklido pažiūra, jog šis amerikietis yra senas užsikirtėlis. Dabar vyrauja nuomonė, kad tai tvirtų principų asmenybė. Pareigas perėmus lordui Killanin (Airija), padėtis pradėjo klibėti, ir viso to viršūnė — maišasis prieš žaidimus Montrealyje. Bent Vokietijos spauda naująjį pirmininką vadina svyrūnėliu.

Tokiu būdu durys užtrenktos Taivanui ir, be poros išimčių, iš varžybų dingio vienas iš penkių olimpinų žiedų — 29 Afrikos valstybės, protestuodamos prieš Naująją Zelandiją (viena zelandų rugby komanda buvo išvykusi rungtynių į Pietų Afriką), iš Montrealio išnyko.

Kai prasisklaidė politinė migla, sportininkai pasipylė į stadionus, baseiną, aikštes. Skaičiai, pavardės, kraštai, sekundės, metrai, įvarčiai, taškai, rekordai, pergalės ir pralaimėjimai, himnai ir herojai užvaldė milijoninį miestą, kuris tokio antplūdžio atrodė lyg priblokštas. Olimpinė dvasia veikė ir nusikaltėlis — Montrealio policija stebėjosi, jog nepasitaisė nė mažų užpuolimų...

Vietos dienraščiai turėjo daugio puslapių olimpinis priedas — plačiai informavo apie šakotą programą, kurios būtų užtekę porai mėnesių, o dabar visa tai sklandžiai įtilpo į dviejų savaitių rėmus.

Visokių nuomonių skraido apie olimpinis žaidimus. Vieniems jie per dideli, kitiems olimpinė dvasia mirusi, bet užtenka vieną popietę pasėdėti olimpiniam stadione, ir esi pagautas. Išpūdžių prisikaupsi metų metams — matai rinktinę viso pasaulio sportininkų spektaklį, kur varžybų fone atauga kiekvieno žmogaus drama gyvenime.

Be abejo, sportas dabar kietesnis ir artėjama prie žmogaus pajėgumo baigminio taško. Tas taškas tarytum tikslas, kur visi matavimai suplyšksta. Pasiekimai taip išstobulinti, kad sekundės rekorduose tirpsta lyg sniego gniūžtė kaitrio saulė. Toliau, aukščiau, greičiau, geriau liečia absoliutą.

Plaukime žmogus kopijuoja žuvį. Kas kasdien gali išverti po šešias valandas besitreniruodamas, siekia rekordų, kurie pilasi lyg iš gausybės rago. Kiek naujų pasaulio rekordų Montrealyje? Iš viso 22 (12 vyrų ir 10 moterų).

Iš vyrų rekordų 11 priklauso JAV plaukikams. 100 m laisvu stilium Montgomery pralaužė 50 sekundžių ribą — 49,99. Vienintelis, įsibrovęs į amerikiečių hegemoniją, buvo Wilkie (Didžioji Britanija, 200 m krūtine praplaukęs per 2.15,11. Moterų gr. spindėjo Rytų Vokietijos plaukikės — pasiekė 8 naujus pasaulio rekordus. Kornelia Ender pagerino 3 rekordus: 100 m laisvu stilium 55,65; 200 m laisvu stilium 1.59,26 ir 100 m peteliške 1.00,13. JAV pagerino vieną rekordą — 4x100 m laisvu stilium amerikietės baigė per 3.44,77. Be to, 200 m krūtine Koševeja (Sovietų Sąjunga) praplaukė per 2,33,35.

Po Montrealio liko nepagerintas tik vienas vyrų pasaulio rekordas. Jo savininkas — 1972 Muenchene septynis aukso medalius susižėręs Spitz (JAV), tada 100 m peteliške praplaukęs per 54,27. Moterų gr. nepalieti trys pasaulio rekordai: 100 m nugara Richter (Rytų Vokietija) 1.01,51; 200 m nugara Treiber (Rytų Vokietija) 2.12,47 ir 200 m peteliške Kot-

Nadia Comaneci (Rumunija) moka ir šypotis — bet ne gimnastikos salėje...

Suomiai turi legendarinio Nurmio įpėdinį — bėgiką Lasse Viren

her (Rytų Vokietija) 2.11,22. Atskirose rungtyse sportas tapo sunkaus darbo amatu. Iš vaikų daromi robotai. Gimnastikos reikalavimai tokie, jog lūžta kaulai, išnyra sąnariai ir nugarkaulis linksta.

Nadia Comaneci (Rumunija), keturiolikos metų gimnastė, laimėjo 3 aukso, 1 sidabro ir 1 bronzos medalį. Ji nugalėjo ne tik savo priešininkes, bet ir kompiuterį. Pirmą kartą olimpinuose žaidimuose teisėjai (ir dar septynis kartus) jos pratybas įvertino tobulai — 10 taškų. Beje, kompiuteris pasekmių dėžėje daugiausia gali parodyti 9,99 tšk., tad rumunei suspindėjo tik 1,00. Ką ši liūdnu akių mergaitė parodė, buvo taip išbaigta, gražu, harmoninga ir natūralu, kad visa tai įmanoma tik vaiko kūnui, vargu ar pasiekiamama moteriai, o ką bekalbėti apie vyrus.

Montrealyje karūnuota nauja Rumunijos karalienė. Toji karalienė dar vaikas — brandi gimnastikoj, bet ne tokia išbaigta, kai lenkiasi žiūrovams. Mėgsta kamuolio žaidimus (futbolą), lėles ir, grįždama į Rumuniją, buvo susikrėtusi, nes kelionėje viena lėlė nukentėjo... Kiekviena minutė jos dienos programoj sustyguota ir, kaip tikrą karalienę, ją saugo sekliai-gorilos.

O kaip sporto karalienė — lengvoji atletika? Iš bėgikų dėmesys krypo į suomį Viren. Jau Muenchene jis buvo laimėjęs 5000 ir 10,000 m ir šiemet atrodė, jog tos ketverių metų pertraukos lyg nebūta. Montrealyje Viren pakartojo savo dvigubą pergalę — pirmas atsitiškimas olimpinėje istorijoje.

Ne gana to — Viren pasisakė bėgsias ir maratoną (pirmą kartą savo gyvenime). Iki pusiaukelės jis buvo vienas iš pirmųjų, bet vėliau kietas asfaltas (bėgta Montrealio gatvėmis) savo padarė. Suomis galėjo pasitraukti, bet ne — nuotolių baigė (atbėgo penktuoju). Čia ir išryškėjo jo sportinė didybė — Viren sugeba ir pralaimėti! Nuo 1975 spalio besitreniruodamas, jis yra prabėgęs 7000 kilometrų — toliau nei nuo Frankfurto, Vokietijoje, iki New Yorko. Dėl

Suomijos žiemų Viren treniravosi kitur, pavyzdžiui, Kenijoje. O prieš olimpinis žaidimus jis atsinaujino — jam išvirkštė kraujo. Dabar suomiai džiūgaujama, turėdami naują Nurmį.

Didžiąją vyrų rungtį, dešimtkovę, laimėjo Jenner (JAV), pasiekęs naują pasaulio rekordą — 8618 tšk. Senas rekordas priklausė Avilovui (SS) su 8454 tšk. Montrealyje Avilov gavo bronzos medalį (surinko 8369 tšk.), o sidabro medaliu pasipuošė Kretschmer (Rytų Vokietija) su 8411 tšk.

Atskiri Jennerio pasiekimai taip skamba: pirmąją dieną: 100 m 10,94 (819 taškų), 1 tolį 7,22 m (865), rutulys 15,35 (809), 1 aukštį 2,03 (882), 400 m 47,51 (923) — iš viso 4298 tšk.; antrąją dieną: 110 m kliūtis 14,84 (866), diskas 50,04 (873), su kartimi 4,80 (1005), ietis 68,52 (862), 1500 m 4.12,61 (714) — iš viso 4320 tšk. Abiejų dienų balansas 8618 tšk. Idomu, kad vienoj rungtį, su kartimi, Jenner įveikė taškų tūkstantinę.

Po šių varžybų Jenner pasakė, jog dabar užteks — vainikuotas eilės metų darbas (kasdienybę įveikti jam gelbėjo žmona Chrystie, lėktuvo patarnautoja).

Daugiau išpūdžių iš Montrealio — kitą savaitę.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Filipinietis Torre įveikė pasaulio meistrą

Maniloj įvykęs (po tarpzoninių pirmenybių) keturių didmeistrių turnyras pasibaigė Filipinų dm Torre laimėjimu. Kiekvienas su kiekvienu sužaidė po 2 partijas. Torre laimėjo 4,5 taško iš 6 galimų, pasaulio meistras A. Karpovas 3,5, amerikietis Walter Browne 2,5 ir jugoslavas Ljubojevič 1,5 tšk.

Tarpzoninėse p-bėse Šveicarijoj (Biel) po 14 ratų tebe pirmavo Danijos dm Bent Larsen su 10 tšk., sekė buvęs pasaulio meistras Talis su Smyslovu, turėdami po 8,5 tšk., vokietis Huebner, amerikietis Robert Byrne ir buv. pasaulio meistras Petrosian su 8 tšk., vengras Portiš turėjo 7,5 ir laimėtiną padėtį prieš sovietų dm Gulko.

Čia rungiasi 20 atrinktųjų, iš kurių tik pirmieji trys pateks į kitų metų pasaulio kandidatų

HARTFORD, CONN.

NAUJAS MEDICINOS DAKTARAS JUOZAS STANKAITIS

Gegužės 16 Juozas Stankaitis sėkmingai baigė Connecticut universitete medicinos mokyklą ir įsigijo gydytojo teises. Juozas gimė Rochestery, N.Y. Ten lankė lietuvių Šv. Jurgio parapiinę mokyklą. Tėvams su federaline tarnyba persikėlus į Buffalo, N.Y., ten baigė jėzuitų ve-

varžbas. Iki šiol gerai varosi JAV dm R. Byrne, 12-tam rate įvaikęs buv. pasaulio meistrą Smyslovą. Partiją rasite šiame skyrių. Tai pirmas Smyslovo pralaimėjimas šiame turnyre. Sunkiau vyksta jaunajam Amerikos tm Rogoffui, nors jis sužaidė lygiomis su Larsenu, Taliu, Petrosianu, R. Byrne ir kt., laimėjo prieš Čekoslovakijos dm Smejkal, Šveicarijos tm Lombard. Nelauktų laimėjimų sulaukė Columbijos meistras Castro, įveikęs sovietų dm Gelerį ir Petrosianą.

Sovietų dm Viktoras Korčojus pasitraukė į Vakarus

Sensacinga žinia apie dm Korčojaus pasilikimą Olandijoje ir negrįžimą į Sovietų S-gą po jo laimėto turnyro draug su Anglijos būsimu dm Anthony Miles, Amsterdame, ilgai bus minima pasaulio spaudoj. Kai Bobby Fišeris 1974 nestojė į dvikovą prieš pasaulio meistrą Karpovą, Korčojus buvo suporuotas su Karpovu 24 partijų mačiui dėl pasaulio titulo, kuris baigėsi 12,5-11,5 Karpovo naudai. Korčojus prieš mačą nevengė teigti, kad jis negalėsias drįsti to mačo laimėti, nes taip buvo Maskvos įsakytas. Panaši istorija buvusi ir 1971, kai jis rungėsi su Petrosianu, ne po padėties 4,5-4,5 jam buvo liepta pralošti paskutinę 10-ją partiją. Dėl tokių teigimų Korčojus, anot Šveicarijos spaudos, buvo patekęs į Maskvos nemalonę.

Cia partija iš tarpzoninių Šveicarijoj, laimėta JAV dm Robert Byrne prieš pasaulio meistrą Smyslovą.

FRENCH DEFENSE

White	Black	White	Black	White	Black
Byrne	Smyslov	Byrne	Smyslov	Byrne	Smyslov
1 P-K4	P-K3	14 N-R4	N-R5	27 Q-R-K1	Q-N5
2 P-Q4	P-Q4	15 P-B4	N-KB4	28 Q-K3	R-K2
3 N-Q3	B-N5	16 N-KN	PxN	29 QxR	RxQ
4 P-K3	N-K2	17 P-N4	PxP	30 RxR	K-Q1
5 P-QR3	BxNch	18 BxP	P-B4	31 P-B6	N-Q2
6 PxB	P-QB4	19 PxPEP	O-O-O	32 RxNch	KxR
7 N-B3	B-Q2	20 PxP	KR-N1	33 P-B7	Q-K5ch
8 B-Q3	P-B5	21 K-R1	RxP	34 K-N1	Q-K6ch
9 B-B1	B-R5	22 BxhB	R/ixB	35 K-N2	Q-K5ch
10 P-N3	Q-R4	23 P-B5	Q-Q1	36 R-B3	QxPch
11 B-Q2	N-Q2	24 Q-B3	N-N3	37 K-R3	Resigna
12 B-R3	N-QN3	25 B-B4	R/Q2-KB2		
13 O-O	B-Q2	26 B-N3	Q-N4		

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ISTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi mūlitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-4201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1900 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Farmingdale, N.J. — Freewood Acres Rt 9	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 141 Second Avenue	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 622 Ellsworth Dr.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Utica, N.Y. — 963 Bleeker Street	732-7476

Atsiųsta paminėti

Juozas Girmius — PRANAS DOVYDAITIS. Chicago 1975. Išleido Ateitis. Meninė priežiūra — Danguolė Stončiūtė. Iliustruota nuotraukomis. Kie-tais viršeliais. Didelio formato. Spaudė Mykolo Morkūno spaustuvė. Tiražas 1500 egz. 776 psl.; be to, XVI psl. knygos pradžių (pratarmė etc.) ir 16 psl. po teksto (nuotraukos).

Praną Dovydaitį vyresnįjį mūsų karta prisimena kaip švie-sią ir šakotą asmenybę. Lietuvių Enciklopedijoje jis trumpai api-būdinamas kaip Vytauto Didžiojo universiteto profesorius, mokslininkas enciklopedistas, Lietuviškosios Enciklope-dijos vicedaktoriaus (1931-40), Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras, ateitininkų ko-rėjas. Gimęs 1886 gruodžio 2 Višakio Rūdos parapijoje, Mari-jampolės apskr., sovietų sunai-kintas Sverdlovsko kalejime 1942 lapkričio 4 (nežinia, ar ta data yra tikra, nežinomas nė jo kapas).

Šis stambus Juozo Girmiaus veikalas tai Prano Dovydaičio biografinis, kurioj, anot autoriaus, "buvo stengiasi ne tik aprašyti visokeriopą jo veiklą, bet kiek galint perteikti ir jo minčių".

Veikalą sudaro dvi didelės da-lys: Gyvenimo tėkmėje ir Dar-bo baruose. Po to užsklanda: Žmogiškoji Dovydaičio apybrai-ža — sintetinis žvilgis į Dovy-daičio asmenybę. Toj apybrai-žoj Dovydaitis taikliai apibūdi-namas šiomis antraštelėmis: Ir paprastas, ir sudėtingas; "Pauli-us" be "Sauliaus" krizės; Liau-diškai pamaldus, bet drauge kri-tiškas; Patriotas krikščionis; Ne-palankiamo ryžto "darbinis jau-tis"; Vienišas pažinčių gausioje; ir t.t. Pabaigoj: Išnašos, Dovy-daičio bibliografija, Pavardžių rodyklė, kurią sudarė Saulius A. Girmius.

Gausūs Prano Dovydaičio gerbėjai liks dėkingi šios biografinios autoriui Juozui Girmiui už jo didelį kruopščiai bei rū-pestingai ir nuoširdžiai atliktą darbą. Reikia sutikti su au-torium, kad šio veikalo parengi-mas "užėmė trejus išstisus darbo metus (šalia kitų darbų — dvi-gubai)".

J. Venclova — LATVIAI IR GUDAI (pagal šaltinius). Čikaga — 1976. Išleido Mykolas Mor-kūnas. 80 psl.

Autorius pasisako: "Pagal su-rinktus istorinius faktus ir pagal žymių pasaulio istorikų įrody-mus bendrais bruožais interpre-tavau dalinę mūsų tautos praei-tį, niekam nepataikaudamas, nes istorijos pagrindinis tikslas pa-teikti tikrą būtovę. Mano priei-tos išvados žymiai skirsis nuo ligi šiol parašytos Lietuvos isto-rijos, nes ji buvo rašoma dau-giausia pagal svetimųjų užgai-das."

Girtinas autoriaus niekam ne-pataikavimas, bet ne su visomis jo išvadomis skaitytojai sutiks, pavyzdžiui kad ir su tokia išva-da, kaip ši: "Tokiu būdu lietu-vių tautos istorija pasidarė nepa-prastai nuskriausta, ypač ją nu-skriaudė 'išdidūs kalbininkai', kurie manė, kad lingvistiniu ty-rinėjimo metodu galima išsprės-ti visas praeities problemas..."

Kaip konspektyvus darbas, knygtė yra įdomi. MANO PIRMOJI KOMUNI-JA. Vadovėlis vaikams ir tėvams. Pagal ses. Blanche Twigg, M.H.S.H., paruošė Ingrida Bublėnė ir kun. Kęstutis Žemaitis. Čikaga. 1976. Platina Liet. Katalikų Religinė Šalpa ir PLB Švietimo Taryba. Didelio formato. Spalvotos iliustracijos. 92 psl. Kaina 5 dol.

Apie šią knygą plačiau pasi-sako Elona Vaišnienė. Jos straipsnis "Vadovėlis vaikam ir tėvams" išspausdintas š.m. Dar-bininko 24 numery.

Aidai — vienas geriausių kultūros žurnalų išėjioj. Ar juos prenumeruoti?

SKAUTŲ SPORTO ŠVENTĖ

Tradicinė Atlanto rajono skautų ir skaučių sporto šventė Worcesterio prasidėjo 1956. Dėl gaisro Maironio Parke 1974 žaidynės neįvyko, bet šiemet šis skautų suskrydis vistiek atšventė 20 metų jubiliejų. Laikui bėgant, kai kam ši šventė liko tik malonus prisiminimas, nes dalyvių skaičius ne tik augo, bet ir keitėsi. Kai kurios vietovės, šventėse seniau gausios, dabar arba sumažėjo, arba visai išnyko. Jų vieton stoji kitos, nors ir toliau nuo Worcesterio esančios, bet davusios naujų jėgų ir entuziazmo šventės eigai.

Šiemet šalia šeiminių Worcesterio Neringos ir Nevėžio tuntų, dalyvavo broliai ir sesės iš Bostono, New Yorko, New Jersey, Hartfordo ir Waterburio. Kaip ir pernai, pasigesta Hartfordo sesių, bet sveikintinas Elizabethas (New Jersey), su nuolat didėjančia grupe. Daug gyvybės įnešė ir paukštyčių bei vilkiukų dalyvavimas. Sekmadienį jų buvo pilna lengv. atletikos aikštė, o vilkiukų krepšinio finalai buvo nemažiau įdomūs, kaip ir vyresniųjų pasirodymai.

Sporto šventės atidarymas į-

vyko šeštadienį, birželio 26, 10 val. ryto. Įnešus vėliavas ir sugiedojus himną, Maironio Parko vicepirmininkas J. Pipiras pasveikino susirinkusius, o Atlanto rajono vadas R. Zinas paskelbė oficialų atidarymą. Šiemet sporto šventę stebėjo ir eilė skautijos vadovų, kurie šia proga buvo suvažiavę pasitarimam. Gal dalinai dėl to skautų eilės iškilmėse atrodė drausmingesnės ir daugumos buvo išsiriškusios su tvarkingomis sporto uniformomis. Liūdna tačiau, kad šeštadienį vakarą pamaldose ir po to įvykšiam lauze ne tik kad skautų eilės buvo retos, bet ir svečiai, programos dalyviai, visiškai nepasirodė. Aiškiai jautėsi atsakomybės ir pareigos jausmą trūkumas. Gal vyriausia skautų vadovybė galėtų atkreipti į tai dėmesį ir nepalikti jaunų vadovų likimo valiai, bet jiems padėti ir padrasinti jų pastangas.

Šventės sporto programa praėjo labai sklandžiai ir tvarkingai. Šeštadienį Maironio Parke vyko tinklinio, krepšinio ir stalo teniso rungtynės, o sekmadienį — lengvoji atletika ir krepšinio bei tinklinio baigmės rungtynės.

Skaucių programoj pereinamąją rajono vadeivės taurę vėl laimėjo New Yorko sesės, surinkdamos 67 taškus. Antrojoje vietoje liko New Jersey su 35 taškais, paskui Worcesteris su 26 ir Bostonas su 22 taškais. Ypatinai stiprios New Yorko sesės buvo tinkliny ir stalo tenise, kur nunešė beveik visas pirmąsias vietas, bet lengv. atletikoje New Jersey ir Worcesterio mergaitės buvo pranašesnės. Jaunių tinkliny newyorkietės sunkiojo kovoj laimėjo I vietą; II v. Bostonas, III v. New Jersey. Jaunučių tinklinis: I v. New Yorkas, II v. Worcesteris, III v. New Jersey. Stalo tenisas, jaunių grupė: I v. G. Vebeliūnaitė, II v. Rama Gvildytė, III v. L. Naronytė (visos iš N.Y.). Jaunučių grupė: I v. R. Jasaitytė, New York, II v. Rūta Bobelytė, N.Y., III v. Aida Steinytė, Worcesteris. Stalo tenisas, jaunių grupė: I v. G. Vebeliūnaitė, II v. Rama Gvildytė, III v. L. Naronytė (visos iš N.Y.). Jaunučių grupė: I v. R. Jasaitytė, New York, II v. Rūta Bobelytė, N.Y., III v. Aida Steinytė, Worcesteris. Stalo tenisas, jaunių grupė: I v. G. Vebeliūnaitė, II v. Rama Gvildytė, III v. L. Naronytė (visos iš N.Y.).

Lengv. atletika, jaunių grupė: 50 m. bėgimas — I v. D. Didžbalytė, N.Y., II v. G. Vebeliūnaitė, N.Y., III v. L. Naronytė, N.Y. 100 m. — I v. D. Didžbalytė, N.Y., II v. R. Vebeliūnaitė, N.Y., III v. G. Vebeliū-

naitė, N.Y. Šuolis į tolį — I v. D. Didžbalytė, N.Y., II v. G. Vebeliūnaitė, N.Y., III v. A. Katnaitė, N.Y. 4 x 100 m. estafetė — I v. New Yorkas, (L. Naronytė, R. Dragunevičiūtė, L. Bobelytė ir R. Bobelytė). II v. Bostonas, III v. New Jersey. Jaunučių grupė: 50 m. — I v. A. Kvedaraitė, N.J., II v. Aida Steinytė, Worcesteris, III v. Ramunė Kleinaite, Bost. 100 m. — I v. A. Kvedaraitė, N.J. II v. A. Steinytė, Worcesteris, III v. V. Juodaitytė, Worcesteris. Šuolis į tolį — I v. A. Steinytė, Worcesteris, II v. A. Kvedaraitė, N.J., III v. Linda Didžbalytė, N.J. Estafetė — I v. Worcesteris (Steinytė, Juodaitytė, R. Pranckevičiūtė ir G. Pranckevičiūtė), II v. New Yorkas, III v. New Jersey.

Paukštyčių sporto programoj daugiausia apsižymėjo R. Kulbytė, Bost., R. Alksninytė, N.Y. ir R. Dambraskaitė, Bost.

Skautų programoj jau šešti metai iš eilės New Yorkas laimėjo vadeivos pereinamąją taurę. New Yorko Tauro tunto broliai surinko 45 taškus, Bostonas 35, New Jersey 33, Worcesteris 28 ir Hartfordas 25. Newyorkiečių dominavimą nulėmė krepšinis ir stalo tenisas, o lengvosios atletikos laimėjimais pasidalino Bostonas, New Jersey ir Worcesteris. Jaunių grupė: krepšinis — I v. New Yorkas, II v. Hartfordas, III v. Bostonas. Tinklinis — I v. Bostonas, II v. New Yorkas, III v. New Jersey. Stalo tenisas — I v. P. Gvildys, N.Y. II v. Abramavičius, Worcesteris, III v. Vailokaitis, Worcesteris. Lengv. atletika: 100 m. — I v. Arūnas Šimkus, Bost., II v. Algis Brazinskas, N.J., III v. R. Česnavičius, N.Y. 200 m. — I v. A. Šimkus, Bost., II v. T. Lora, N.Y., III v. R. Šimkus, N.Y. Šuolis į tolį — I v. A. Šimkus, Bost., II v. A. Brazinskas, N.J., III v. Tomas Lora, N.Y. Rutulys — I v. A. Brazinskas, N.J., II v. R. Kapcekas, Hart., III v. L. Bružėnas, N.J. 4x100 m. estafetė — I v. Bostonas, II v. New Yorkas, III v. New Jersey.

Jaunučių grupė: krepšinis — I v. Hartfordas, II v. New Yorkas, III v. Bostonas. Tinklinis — I v. New Jersey, II v. Worcesteris, III v. Bostonas. St. tenisas — I v. Arūnas Gudaitis, N.Y., II v. Ricardas Kezys, N.Y., III v. Linas Eitmanas, N.J.

HAPPY BICENTENNIAL YEAR JOSEPH A. LANGONE, JR. FUNERAL CHAPEL FOUNDED 1895

The original Joseph A. Langone Funeral Home, of 58 Merrimac Street, was established by Joseph A. Langone, Sr. in 1895, in the North End of Boston. A four generation family operation, Joseph A. Langone, Jr., took over the management of the present Funeral Chapel in 1927. Following the strong family tradition, Joseph A. Langone III, became the third generation entering the business in 1960. The most recent addition to the well trained staff, in 1973, was fourth generation Joseph A. Langone IV. They maintain three funeral chapels, 58 Merrimac Street, Boston, 133 Lawrence Street, Lawrence, 383 Hanover Street, Boston. 227-2434, 866-2996, 227-6384

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ — VĖL LAUREATĖ

Los Angeles Lietuvių dramos sambūrio skelbtas konkursas sulaukė 12 kūrinių. Vertinimo komisijoj dalyvavo: Vincė Jonuškaitė-Zaunienė — pirm., Daila Mackialienė — sekr., nariai: Alė Rūta-Arbienė, Viltis Jatulienė ir Irena Tamošaitienė.

Komisija liepos 17 posėdy 1000 dol. premiją paskyrė Birutei Pūkelevičiūtei už dramą "Palikimas".

Konkurso mėcenatai: Gasparas Kazlauskas, Vincas ir Ema Dovydaičiai, Birutė ir Povilas Gyliai.

Antroji 500 dol. premija nepaskirta, nes neatsirado premijuotino veikalo.

Lengv. atletika: 100 m. — I v. Tomas Tribandis, Worcesteris, II v. Martinas Tribandis, Worcesteris, III v. L. Eitmanas, N.J. 200 m. — I v. T. Tribandis, Worcesteris, II v. Jonas Jalinskas, Hart., III v. Jonas Didžbalis, N.J. Šuolis į tolį: I v. T. Tribandis, Worcesteris, II v. Leonas Bernotas, Hart., III v. M. Tribandis, Worcesteris. Rutulys — I v. J. Jalinskas, Hart., II v. P. Gvildys, N.Y., III v. L. Eitmanas, N.J. Estafetė — I v. New Jersey, II v. Worcesteris.

Vilkiukų krepšiny laimėtoju tapo New Yorkas, nugalėjęs Bostoną 6:4 (2:2) ir Worcesterį 18:11 (6:7). Vilkiukai taip pat turėjo atskirą lengv. atletikos programą, kurioj buvo daug entuziazmo ir daug laimėtojų. Senjorų draugiškose krepšinio varžybose dalyvavo keturios komandos. Pirmą vietą laimėjo New Yorkas, antrą Hartfordas, o trečią pasidalino Worcesteris ir Bostonas.

Šalia rajono vadeivų pereinamųjų taurių, buvo įteiktos trofėjos geriausiai šios šventės sportininkei — D. Didžbalytei bei sportininkui — Tomui Tribandžiui. New Yorko Tauro tunto įsteigtą pereinamąją jaunių krepšinio taurę laimėjo New Yorko jaunieji, o 4x100 m. estafetės trofėją — Bostono jaunieji. Šios dvi taurės yra paskirtos prieš trejus metus žuvusiems skautams sportininkams — Tomui Dičpinigaičiui ir Rimui Biručiai atminti. Jų tėvai ir šiemet atsuntė piniginę auką sporto šventės išlaidoms padengti.

Didelė padėka tenka Maironio Parko vadovybei, Worcesterio Nevėžio ir Neringos tuntam, sesių programos vadeivei Irenai Jankauskienei ir ypač vyriausiam šventės vadovui — Rimui Jakubauskui. Jubiliejinė sporto šventė buvo pavyzdinga ir graži. Kai kurias techniškas problemas tinkamu laiku ir tinkamoje vietoje išsprendus, ši sporto šventė gyvuos dar ilgą eilę metų ir ateity.

Alg. Š.

IŠ VISUR

— Lietuvių Studentų Sąjungos veikla judri ir vasarą. Rugpjūčio mėnesį Omahos lietuvių studentų klubas rengia studentų stovyklą. Tautinių šokių šventės proga centro valdyba Chicago rengia šokėjam susipažinimo vakarą. Spalio mėn. pabaigoj centro valdyba rengia latvių — lietuvių konferenciją Chicagoj, o Padėkos dienos savaitgalį Bostone suvažiavimu baigiami veiklos metai.

— Prof. Viktorija Skrupskelytė skaitys paskaitą apie Tomo Venclovos kūrybą ateitininkų sendraugių stovykloj, kuri bus Dainavoj rugpjūčio 15-22.

— Dail. V. Kasiulio dailės darbų paroda rugpjūčio 27 - rugšėjo 6 vyks Čiurlionio galerijoj; Jaunimo Centre, Chicagoj.

— Marianapolio mokyklos 50 metų gyvavimo sukaktis bus minima spalio 8-10. Programos paruošimu rūpinasi direktorius kun. Jonas Petrasauskas, MIC, Alumnų sąjungą ir mokyklos artimieji.

— Dr. Vytautui Dambravai minint 25 metų diplomatinės tarnybos sukaktį, JAV ambasadorius Venecueloj jam suruošė specialų pagerbimą. Liepos 10 specialų minėjimą jam surengė ir Venecuelos lietuviai. Visi pasidžiaugė gražia jubilato diplomato veikla ne tik tarptautinėj plotmėj, bet ir lietuvių išieivijos gyvenime.

— S. Sgt. Konstancija L. Lipčius, Stasio J. Lipčiaus žmona, tarnaujanti U.S. Air Force, gavo Commendation medalį. Jos vyras Stasys (S. Sgt.) liepos 3 grįžo iš Vokietijos, atlikęs ketverius metus tarnybos. Dviem metams paskirtas į Nebraską. Žmona, baigusi mokyklą Chanute, irgi siunčiama Nebraskon. Abu tarnauja JAV aviacijoj jau dešimt metų. Stasio brolis Linas, prieš metus įstojęs aviacijon, dabar išsiųstas į Angliją.

— Louis Sasnauskas, kaip praneša "The New Haven Register", puikiai jaučiasi Carewell Convalescent įstaigoj. Jis š.m. rugpjūčio 15 švęs savo 100-tąjį gimtadienį.

— Nijolės Sadūnaitės kalbą, pasakytą teisme, angliškai išleido ir Australian Citizens Committee for Lithuanian Rights.

— Vasario 16-tos gimnazija, jau 25 metus egzistuojanti Vakarų Vokietijoj, netoli Heidelbergo, yra vienintelė lietuvių gimnazija laisvajame pasauly. Joj mokosi ne tik lietuvių tėvų vaikai iš Vokietijos, bet ir iš Šiaurės ar Pietų Amerikos. Per paskutinius penkerius metus joj mokėsi 34 mokiniai iš JAV. Daugiau informacijų teikia gimnazijos direktorius V. Natkevičius, Privates Litauisches Gymnasium, 684 Lambertheim-Huettenfeld 4, W. Germany. Tel. 06256-322. Š. Amerikoj informacijų reikalais galima kreiptis į šiai gimnazijai remti komiteto pirmininkę Oną Zailskienę, 1934 So. 48th Ct., Cicero, Ill. 60650. Tel. 312 652-7066.

— Didžiosios Britanijos ambasada prie Jungtinių Tautų, negavusi kai kurių anglų kalba leidžiamų ELTOS biuletenių, prisiuntė biuletenio redakcijai tokio turinio laišką: "Jūs laikas nuo laiko siuntinėjot medžiagą mūsų atstovybei. Šiuo norim patvirtinti, jog mes ją domimės ir būtime dėkingi reguliariai gauti jūsų spaudą". Negautieji keli biuletenio numeriai pasiūti. (E)

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Šarkienė, Omaha, Nebr., K. Vaičius, S. Braintree, Maine, K. Račiūnas, Cicero, Ill. Užsاکė kitiem: B. Laucevičius, Woodhaven, N.Y. — R. Ausmanienei, Rego Park, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant metinė prenumerata visiem 12 dol. metam.

GRAND OPENING WAREHOUSE SUPERMARKET

1500 Troy Ave Brooklyn

Between Glenwood & Farragut Rd.

**WHITE
CLOUD**

4 Pack 59¢

**BOUNTY
TOWELS
JUMBO**

2 for 86¢

CHARMIN

4 Rolls 59¢

GLEEM

7 oz. Family

75¢ EACH

**SCOTT
TISSUE**

1000 Sheets

25¢ EACH

**KOTEX
NAPKINS**

30's 1.39 EA

MILD PINK LIQUID

32 oz. 3 for 1.00

STAY FREE MAXI PADS

30's 1.34 EACH

ALUMINUM FOIL

25 Feet 4 for 1.00

SUPER SPECIALS

HI DRI Towels EACH 34¢

Modess Sanitary Napkins 40's EA. 1.74

Ivory Liquid For Dishes 22 oz. EA. 62¢

Marcal Napkins 60 pack EACH 17¢

Country Time Lemonade 13 oz. EACH 83¢

Foam Cups 9 oz. 50 COUNT EACH 44¢

Cold Cups 7 oz. Plastic 100 COUNT EACH 74¢

Kleenex Facial Tissue 100's 3 for 1.00

Paper Plates 9" 100 COUNT EACH 74¢

Marcal Facial Tissue 200's EACH 36¢

Trash Liner Bag 8 PACK 30 GAL. SIZE EACH 39¢

Clorox Bleach GALLON EACH 69¢

Alpo Dog Food 14 1/2 oz. EACH 32¢

Supreme Soap Pads 18 PACK EACH 37¢

Pepsi 64 oz. 65¢ EA. 7UP 64 oz. 65¢ EA.

Ronzoni Ziti Linguine Rigatoni 1 lb. Box 3/1.00 Meat Marinara Meatless 15 1/2 oz. 2/79¢

MONDAY-WEDNESDAY 9 a.m.-5 p.m. **THURSDAY** 9 a.m.-8 p.m. **FRIDAY** 9 a.m.-5 p.m. **SATURDAY** 7 a.m.-4 p.m.

SALE ENDS AUG. 10

NOT RESPONSIBLE FOR TYPOGRAPHICAL ERRORS QUANTITIES ARE LIMITED

LOURDES CAMP

ON BEAUTIFUL SKANEATELES LAKE

RESIDENT CAMPING

GIRLS SESSIONS AUG. 8-AUG. 21

Swimming, Hiking, Softball, Boating, Tennis, Cookouts, Arts & Crafts, Horse Riding, etc.

SPECIAL FEATURES

Aug. 8-14 Girls Sports Week Clinics in Soccer, Volleyball, Gymnastics

Aug. 15-21 Girls Sports Spectacular

Tennis clinic, girls Olympics, and special closing ceremonies.

WEEKLY CAMPERS FEE IS \$55

CALL 315 424-1812

ONLY A FEW OPENINGS AVAILABLE

20% SALE

CUSTOM DRAPERIES

WAVELY FABRICS

Largest Selection of Draperies in New Bedford also • RELIABLE and • MID-WEST DRAPES

FREE HANGING OF YOUR CUSTOM DRAPES • NO OBLIGATION • NO CHARGE

AL CATELLI, Owner Graduate of Aero Drapery School

VISIT OUR SHOWROOM 42 Rodney French Blvd., New Bedford, Mass.

FREE SHOP AT HOME SERVICE 994-1661

WHY WAIT TO ENJOY LIFE! GET GOING NOW! WIN WITH WINNEBAGO!

The 1976 Winnebago motor homes are perfect examples of why Winnebago is the name that means the most in motor homes. We offer you the compact Minni-Winnie, the thrifty Brave, the luxurious Chieftain, and the ultimate in luxury, the 1976 Custom. On all models you will find standard features which are often options on other motor homes. Whatever you and your family want or need in a motor home, Winnebago has a model to suit you. And you get all of this at a price that's right.

WINNEBAGO HOMEOWNERS PLAN

Winnebago is already the name that means the most in motor homes, and now we are giving you even more. Our exclusive Winnebago Homeowners Plan! It is a part of our continuing effort to assure you of getting the most in motor homes. Stop by and we'll give you the complete details on Winnebago Homeowners Plan.

2 GOOD REASONS TO BUY YOUR WINNEBAGO MOTOR HOME NOW!!!

1. Nassau Tax Increase 8% Effective 9/1/76.
2. Avoid Price Increase on New Winnebagos Effective 9/76.

NASSAU WINNEBAGO SUFFOLK
3200 HEMPSTEAD TPK., LEWISTOWN
(516) 731-8640
3269 SUNRISE HIGHWAY, ISLIP TERRACE
(516) 581-5151

INCOME PROPERTY 37 DUPLEX HOMES

\$660,000
MOST HAVE BEEN REFURBISHED
WESTERLY, R.I.
CALL OR WRITE JAMES A.V. SPOSATO
53 HIGH ST., WESTERLY, R.I. 02891
(401) 596-5011

LAKE ARROWHEAD

New England's most gorgeous Year-round
Recreational Residential Community

2,375 beautifully wooded and peaceful acres on a 3 1/2 mile long picture-book lake, hidden so well a passer-by could never find it — yet less than 30 miles from Portland.

THREE PRIVATE COMMUNITY RECREATION CENTERS, ALL WITH HEATED INDOOR POOLS, LOUNGES, AND GAME ROOMS FOR YEAR-ROUND USE. PLUS TWELVE TENNIS COURTS, BEACHES, HORSEBACK AND SNOWMOBILE TRAILS, WITH EXCELLENT BOATING, FISHING, AND MANY OTHER HEALTHY FUN-FILLED ACTIVITIES FOR EVERY MEMBER OF THE FAMILY.

For your hideaway second home — For your retirement home — For your principle residence

LIMITED NUMBER OF LOTS AVAILABLE
OFF SHORE SITES FROM \$5,000 — WATERFRONT SITES FROM \$11,500

A VERY FEW CHALETES AND HOUSES STARTING AT \$15,500 — SHOWN BY APPOINTMENT ONLY —

RONDAN REALTY, P.O. BOX 5, RTE. 5, NORTH WATERBORO, MAINE 04061
(207) 247-6161

Ron Ward 787-3161 — Evenings — Bud Twining 725-8448

ENJOY the SUNSHINE!

NOW, DURING THE MONTH OF
AUGUST, 1976 — ENJOY OUR SUNSHINE
SPECIAL! — TAKE ADVANTAGE OF OUR
OFFER OF THE THIRD NIGHT FREE!
(WITH EXCEPTION OF HOOK-UPS)

POOL FACILITIES INCLUDED —
ON SITE TENT & TRAILER RENTAL AVAILABLE

CHESTERTOWN

A FAMILY KAMPGROUND
LOCATED AT EXIT 25 OF INTERSTATE 87
CHESTERTOWN, NEW YORK 12817
PHONE: 518-494-3718
RESERVATIONS ACCEPTED

OFFER GOOD ONLY WITH PRESENTATION OF THIS AD
ON A FIRST-COME, FIRST-SERVED BASIS

MATH AND SCIENCE

... AT SELWYN

Selwyn math students work with Earnest (an IBM 1620). After laboring in earnest in algebra and geometry classes, Calculus and trigonometry lure those looking beyond Mars, while Johnny-can't-add learn how in a special course.

A Woodrow Wilson Fellow initiates a field biology course and a history of math and science. Younger students learn lab techniques in physical science and biology, while chemistry and physics challenge the junior or senior.

Learn process and matter in math and science at...
The Selwyn School, Coed Boarding, grades 6-12
University Drive West, Denton, TX 76201; (817) 382-8771
John Doncaster, M.A. Oxford, Headmaster

FRANCINE'S BRIDALS
Everything for the Bride & Mother of the Bride Tremendous Discounts on All Wedding Gowns
404 Maine St. Center Moriches L.I.
516 878-2324

EXTERMINATING
TIGER BOMB PEST CONTROL
Low Rates. Guaranteed
Licensed for Homes & Commercial
Places For advanced Appt.
Call 243-3499

We care enough to help...

We at Christchurch School pride ourselves in knowing that we help each student—individually. Small classes assure personal attention in teaching and counseling. We teach the value of self-discipline and self-assurance. Complete scholastic and athletic schedules, including an extensive art program and sailing on the Rappahannock River and the Chesapeake Bay. Boys—Boarder and Day students. Girls—Day students only.

For admissions information, write:

christchurch school
Louis W. Randall, Headmaster
191 Osprey Lane, Christchurch, Va. 23031

ATTENTION DOCTORS!

Suites available or will build to suit. Ample parking in Country Setting. One minute from hospital.

Call or write today
DOCTORS PARK
600 High Street
Hackettstown, N.J. 07840
Eves & Sundays 201-852-7550

HAPPY BICENTENNIAL YEAR
HOLLYWOOD
MEMORIAL PARK
1500 Stuyvesant Ave.
Union, N.J.
(201) 688-4300

HAPPY BICENTENNIAL YEAR
BIERS RESTAURANT
OPEN 7 DAYS 8:00 AM TO 12:00 PM (516)
546-4189 30 W. MERRICK ROAD
FREEPORT, N.Y. 11520

HAPPY BICENTENNIAL YEAR
PEQUEA FISHING TACKLE
19 MILLER STREET
STRASBURG, PA. 17579
(717) 687-7624

FOLLENDER'S FLOWERS
FLOWERS OF DISTINCTION
WEDDING SPECIALISTS
MEMBER FTD — FREE DELIVERY
218-14 JAMAICA AVE. HO-4-1645

HANSONS
Oquaga Lake Deposit, N.Y.
COME ON IN. THE WATER IS GREAT & THE FOOD & ACCOMMODATIONS & THE ENTERTAINMENT & THE SCENERY, THE GOLF & THE WATER SKIING & THE WHOLE ATMOSPHERE. GET YOUR FEET WET WITH A NOTE TO BOB HANSON, 9 HANSON ROAD. FULL VACATION VALUE.
TELE: (607) 467-3103.

AVALON CAMPGROUND
492 Shore Rd. — Rt. 9
Clermont, N. J. 08210

Camp in one of the Jersey Cape's Finest Campgrounds with all facilities, accommodations all type equipment. Planned activities — 2 Swimming Pools — Recreation Rm. Mini-Golf — Minutes from the famous Wildwood Bch. and Boardwalk.
PHONE FOR RESERVATIONS
Phone: 609-263-3837 or 609-522-3747

ANTAL CABINET MAKERS & CARPENTERS
OVER 20 YRS. EXPERIENCE
ALL WORK DONE BY EXPERT CRAFTSMEN
Custom Kitchen Cabinets - Architectural - Interior Woodwork - Custom Cabinets - Custom Wall Units Etc.
GENERAL CONTRACTING
23-29 31st ST. ASTORIA — 278-4896

New Hampshire

LITTLETON, N.H.

New 6 bedroom Ranch with 19 x 28 beamed livingroom and large fireplace. Dining room has sliders to deck, kitchen is modern with counter top range, table bar, and dishwasher. This home has 3.3 acres and includes lake lot, boat house, horse stable and is private yet accessible to roads etc. Priced right!
\$75,000
603-444-5425
603-444-7712

Mariners

248 East 52nd St.
FINE SEAFOOD
PREPARED TO ORDER
DAILY SPECIALS
LUNCHEON AND DINNER
HOME MADE SOUPS & DESSERTS
AWAITING LIQUOR LICENSE
RES. 371-3353-CLSD. SUN.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MOSU VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

LOOKING FOR A NEW CAREER ?

**COMPUTER PROGRAMMER
COMPUTER OPERATOR
COMPUTER TECHNICIAN**
If you have questions about the computer industry, our **INFORMATION SEMINAR** Will help provide the answers.
For details, call:
(617) 272-4070
CONTROL DATA INSTITUTE
Technical Career Training Worldwide
N.W. INDUSTRIAL PARK
20 NORTH AVENUE
BURLINGTON, MA. 01803
an educational service of CONTROL DATA CORPORATION
Training Approved for Eligible Veterans
Lic. by Dept. of Ed. Comm. of Mass.

HAPPY BICENTENNIAL YEAR
CITY MIRROR & GLASS COMPANY, INC.
90 LINCOLN ST., LOWELL, MASS.
ROGER JOYAL & LOU MELLO

CAPE COD EASTHAM MOTEL

Rte. 6 — Eastham/Modern Motel overlooking beaches. Heated Pool, TV, AM Coffee. Near Golf, Theatres and all activities. For Reservations Call (1) 617-255-1600

INGERSOLL FUNERAL HOME

(609) 522-2121
3909 PACIFIC AVENUE
WILDWOOD, N.J.
1201 CENTRAL AVE. NO. WILDWOOD, N.J.

THE LAKEVIEW

\$70 per wk. p.p. dbl. occ. \$12.50 daily rate
Includes room & 2 meals. Singles \$90. 3 rm. suites accom. 4-5 people. Rates without meals available. Pool TV Heart of Weirs, Beach TOWER ST. TEL. (603) 366-4621
WEIRS BEACH, N.H.

FRUITS & VEGETABLES

GRAND OPENING!!!
Mon. July 19,
Specializing in Fruit basket
Fancy Fruits & Vegetable
Delicious & Tasty Treats
You Must See
Grand Central Market
28-34 Steinway St. Astoria
(212) AS 8-5458

Distelfink

Campgrounds

SWIMMING POOL PLAY AREA 350
SPACIOUS WOODED CAMPSITES
ELECTRIC WATER SEWER HOOKUPS
TOILETS SHOWERS LAUNDRY
PLANNED RECREATION FISHING
GROCERIES ON SITE MINI GOLF
BASKET BALL COURTS
WE CATER TO LARGE RALLIES

6 miles North of Manheim on State Hwy. 72 or 1/4 mile North of Penn. Turnpike, (Exit 20) on State Hwy. 72
Edwin L. & Greata A. Haldeman, Owners

RFD 3 PH.: (717) 665-9561
MANHEIM, PA. 17545

GOLF, 50 FT. POOL, TENNIS
\$16-\$18 a day for 2. Children Free same rm. Meals available. Lower weekly rates. Golf Groups welcome spring/summer/fall.
IRON MT. HOUSE
JACKSON 22 N.H. Tel. 603-383-6388

CARL JEWELERS
4186 WHITE PLAINS ROAD
BRONX
FINEST IN JEWELRY
WE ALSO REPAIR
TELE. TU 1-4727

SAFARI MOTEL
LAVENDER ROAD & OCEAN AVE.,
WILWOOD CREST, N.J. 08260
PHONE 609 522-0157
CLEAN FAMILY TYPE MOTEL
Motel Rooms - 1 & 2 Room Efficiencies
Suites - Refrigerators in all Units - Air Conditioned & Heated - Color TV -
Heated Pool - Laundromat - Golf Privileges
200 ft. to Beach
WRITE OR PHONE

HOUSEKEEPING
ROCKY MOUNT COTTAGES
SPRING GLEN 914 - 647-4331
NYC: UL 3-9856 TR 1-4244, 984-2908
80 mi. NYC. Large filtered pool, fishing, play area, all sports, play-house. Season, monthly weekly. We supply dishes, pillows, blankets. Prices right. Brochure.

CARPENTRY
CARPENTER EXPERT
Hire Me By The Day
I Will Help You Plan,
Design & Decorate Any Room
In Your House
Your Material, My Craftsmanship
Call Me & Save — 639-3171

CEILINGS
\$ SAVE \$
I specialize in tile ceilings. No more cracking & painting. I will install a ceiling 9x12 in your home for as little as... \$75 including all. You save because I work alone.
All Work Guaranteed
516-669-5826 Call Terry 212-278-2901

HAPPY BICENTENNIAL YEAR
RIDGEWAY TOURS INC.
7 CENTRAL PLAZA, LANCASTER, PA.
717-394-0623
CALL FOR ALL YOUR TRAVEL NEEDS

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

MORAVIAN ACADEMY
coed • college preparatory
• 50 mi. Phil. 90 mi. NYC
• small classes
• participation in activities
• wise combination of freedom and discipline
• individual guidance
Excellent academic program, arts, reading, music sports and riding. All faiths, nationalities. Accredited founded 1742
Boarding 7-12 and PG/Day K-12
MORAVIAN ACADEMY
4313 Green Pond Rd., Bethlehem, Pa. 18017

GENERAL CONTRACTOR
ELIA CONSTRUCTION
Alteration Carpentry, Painting, Patio, Kitchen, Bath Room, Basement. All Other Alterations.
BANK LOANS FINANCING
LOW RATES GUARANTEE WORK
LIC. 737966
(212) 786-7674

FORK UNION MILITARY ACADEMY
OUR ONE SUBJECT PLAN FOR GRADES 9-12 INCREASES HONOR ROLL. FULLY ACCRED. SEP. JR. SCHOOL GR. 5-8, 18 MOD. BLDGS. 2 POOLS, 2 GYMS. BANDS GLEE CLUB SKEET HORSEMANSHIP PROGRAM. 78TH YR. NON-MIL. SUM. SCHOOL GR. 7-12. NON-DISCRIMINATORY. WRITE ADMISSIONS, BOX 123, FORK UNION, VIRGINIA 23055

NORTH JERSEY TOWING
24 HOUR TOWING & ROAD SERVICE
CARS AND TRUCKS
ROCHELLE PARK, N.J.
PHONE 201 893-9224

A & A RESTAURANT
OPEN 7 DAYS A WEEK OPEN FOR BREAKFAST 7 AM TO 12 AM DINNER 4 PM TO 12 PM
FINEST ITALIAN & AMERICAN CUISINE
3901 PACIFIC AVENUE WILDWOOD, NEW JERSEY CALL (609) 522-4141

PERKINS CONSTRUCTION
GENERAL CONTRACTOR
Quality Cabinets - Remodeling - Roofing
Siding - Carpentry - Locks
Building in All Its Branches
RESIDENCE & SHOP
E. HERBERT PERKINS
BOX 539 STRAWBERRY AVENUE
VINELAND, N.J.
PHONE: 609 697-2931
OR 609 691-0093

RED BARN VACATION FARM
PRIVATE FAMILY COTTAGES W/BATH & KITCHENETTE IN BEAUTIFUL PA. DUTCH COUNTRY
RATES AS LOW AS \$12/COUPLE DAILY
PATRICK H. SICKAFUS, STRAUSSSTOWN, PA. 19559
Sheepskin Hides & Coats
Very Private Large, Beautiful Summer Cottage. Horseback Riding. Surrounded by trees. Walking distance to restaurant and pool.
Call Noon to 5:00 P.M. Phone (215) 488-1782

NEW ENGLAND COLLEGE
IN OLD ENGLAND
ARUNDEL CAMPUS IN SUSSEX, ENGLAND
FOUR YEARS LIBERAL ARTS PROGRAMS AVAILABLE. VISITING STUDENTS ACCEPTED FOR YEAR ABROAD. 4-1-4 ACADEMIC CALENDAR. COED. ACCREDITED BY NEASC. WRITE DEAN OF ADMISSIONS, BOX C, NEW ENGLAND COLLEGE, HENNIKER, N.H. 03242

TIMBURN LANE NURSERY & KINDERGARTEN
Burr's Lane, Dix Hills, Huntington 11746
Ages 2 Yrs. & 9 Mos. to 5 Yrs.
"THE NURSERY SCHOOL & KINDERGARTEN"
WITH ALL THE ESSENTIALS!
2, 3 & 5 Day Classes AM or PM — Full Day Classes With Lunch — Free Transportation — NYS Registered & Accredited — Carolyn Tabachnik - Director
Call for Brochure
516 643-3300

MOVING
ACH MOVERS
5 BOROS & NASSAU
N.Y.C. D.O.T. 1066
\$18 PER HOUR—3 MEN
\$14 PER HOUR—2 MEN
CALL
(212) 651-0229 or 651-0299
97-16 NORTHERN BOULEVARD
JACKSON HEIGHTS, N.Y.

Give Your Children
THE BENEFITS OF A PRIVATE SCHOOL EDUCATION
Boarding School for Boys and Girls Grade 7-12
OAK RIDGE ACADEMY
Fully Accredited - Supervised Study - Small Classes - Honor R.O.T.C. - Co-Ed Day Program
Non-discriminatory
Ph. (919) 643-4131 Box C — Oak Ridge, N.C. 27310

SOLAR MOTEL
U.S. HIGHWAY 1, BOX 464, PRINCETON, N.J.
COLOR TV AIR CONDITIONED POOL WALL TO WALL CARPETING FREE CONTINENTAL BREAKFAST PHONE (AREA CODE 609) 452-0090 ROBERT PATRICELLI, PROPRIETOR

L P N
WILL GIVE FAMILY TYPE LIVING TO ELDERLY
MEN OR WOMEN IN COUNTRY HOME
CATHOLIC CHURCH IN AREA
CALL 914-355-8841

WHEATLEY SERVICE STATION
GENERAL AUTO REPAIRS
ROAD SERVICE - TIRES - BATTERIES & ACCESSORIES
WYANDANCH AREA
CALL 516 643-9610

J & S KITCHEN CABINETS
COMPLETE KITCHENS REMODELED INCLUDING PANELING, DROP CEILINGS, COUNTER TOPS, PLUMBING
COMPLETE SERVICE AT LOW PRICES
(212) 848-9063

BARTLETT SERVICE INC.
2 MAIN ST. LITTLE FALLS, N.J.
OPEN 7 DAYS A WEEK GENERAL AUTO REPAIRS
ROAD SERVICE TIRES, BATTERIES & ACCESSORIES & ROAD SERVICE
PHONE 201 256-0600

CARPET & TILE INSTALLATION
PICK-UP & RELAY SERVICE
FREE EST. REAS. RATES
337-5345

LA SALLE-DUDLEY MOTOR HOTEL
30 S. Pennsylvania Ave.
Atlantic City, N.J. 08401
Save Money. Apartments. Rooms. Efficiencies.
Phone: 689-345-1307

ELECTROLYSIS
Permanent Removal of Unwanted Hair, Free Consultation, No Obligation
Latest Modern Methods.
GISELE DORF 516-798-9567

SAVE COSTLY REPAIRS COMPLETE CHECK UP \$29.95
EUPHORIA AUTO REPAIRS
1528 60TH STREET, BKLYN.
CALL 435-7868

WOOD FURNITURE — PLANT OPENINGS
(1) CABINET MAKER MUST BE EXPERIENCED
(2) SANDER: WOMAN OR MAN TRAINED OR EXPERIENCED
LOCATED 5 MINUTES FROM WORLD TRADE CENTER IN JERSEY CITY
CALL TED (212) 285-9265 OR (201) 795-4404

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisidėdami prenumeratos mokesčių, prisidėję savo aukomis už kalendorių ar šiaip spaudą parėmė:

38 dol. kun. dr. V. Pavalkis, Milpitas, Cal., 30 dol. K. Račiūnas, Cicero, Ill.; 15 dol. B. Nemikas, Wethersfield, Conn.; 14 dol. M. Karaška, Alexandria, Va.; po 8 dol. St. Petrauskas, MD, Hillside, N.J.; Cpt. A. Strazdas, Ft. Rucker, Ala.; S. Ankudas, MD, Baltimore, Md.; Rūta Vaškys, Shelburne, VT; V. Tomkus, Juno Beach, Fla.; Shyler Savings ir Loan Assn., Kearny, N.J.; 6 dol. J. Taoras, Pittsburgh, Penn.

Po 13 dol. — I. Kazlauskas, Great Neck, N.Y., E. Nadzeika, Glen Oaks, N.Y.

10 dol. — dr. P. Vygantas, Great Neck, N.Y.

Po 8 dol. — O. Bručas, Woodhaven, N.Y., A. Malinauskas, Arlington, Mass., K. Škirpa, Washington, D.C.

Po 3 dol. — K. Aleksandravičius, V. Kondratas, A. Sutkus, A. Vakselis, Richmond Hill, N.Y., B. Balnius, M. Baukys, Detroit, Mich., J. Blaževičius, T. Jakelaitis, B. Jalinskienė, A. Koncė, J. Kulikauskas, J. Vanagas, Woodhaven, N.Y., A. Čampė, I. Kriaučiūnas, Waterbury, Conn., A. Bendžius, R. Edelman, J. Petronis, J. Puodžiūnas, J. Vaitkus, Philadelphia, Pa., Z. Snarskis, J. Tamašauskas, Worcester, Mass., J. Bičiūnas, The Marian Fathers, V. Mažeika, A. Reklaitis, V. Sinkevičius, Chicago, Ill., A. Gruzdis, F. Prekeris, St. Petersburg Beach, Fla., A. Andziulis, V. Budreckis, M. Pavalkis, P. Pečenkis, A.V. Staknis, Elizabeth, N.J., dr. H. Armanas, prel. L.J. Mendelis, Baltimore, Md., L. Almaro, J. Karpus, M. Macežinskas, Brooklyn, N.Y., M. Baltadonis, J. Budzėika, Bronx, N.Y., J. Ludonis, Brockton, Mass., V. Kamantauskas, J.A. Glebauskas, Norwood, Mass., B. Laučka, Columbia, S.C., J. Skuodas, De Kalb, Ill., G. Zabelskis, Flushing, N.Y., S. Aukštikalnis, A. Lauraitis, Mas-

A.A. RIMVYDAS M. ZDANYS

1976 gegužės 20 Hartford, Conn., ši pasaulį paliko a.a. Rimvydas M. Zdanys, 24 metų amžiaus. Giliame skausme pasiliko tėveliai Aldona ir Vytautas Zdaniai, brolis Vytautas, sesutės Audronė ir Loreta bei visa lietuvių bendruomenė. Giminės, draugai ir artimieji įamžina a.a. Rimvydą Lietuvių Kultūros Židiny New Yorke ir šia progą aukoja Židiniui:

50 dol. — Danutė ir Petras Brazdžioniai, Bronė ir Jonas Zdaniai, Teresė ir Vytautas Trečiokai, Audronė ir Jonas Venduriai, Janina ir Alfonsas Zdaniai.

30 dol. — Angelė ir Jonas Jonynai, Juzė ir Kostas Jurkeviciai.

25 dol. — Gražina ir Bronius Aleksandravičiai.

20 dol. — Zita ir Benediktas Dapka, Gražina ir Benediktas Mačiukai, Ramutė Petkaitienė, Gražina ir Vytautas Pileikos, Vladas ir Bronius Žemliauskai.

10 dol. — Birutė Kožicienė, Rūta ir Carl Lorentzen, Helen Venduras, Harriet Venduras, Dalia ir Robertas Zikus.

5 dol. — Danutė ir Algis Šilbajoriai, Irena Ruseckienė, Petras Brazdžionis, Jr.

Su nuoširdžia užuojauta ir dėkingumu Kultūros Židinio vadovybė.

Perkūno choras dainuoja birželio trėmimų minėjime birželio 13 Kultūros Židinyje. Priekyje dirigentas Vytautas Daugirdas, kairėje muzikas Algirdas Kačanauskas, pianu palaidėjęs dainas. Nuotr. L. Tamošaičio

peth, N.Y.

Po 2 dol. — J. Ališauskas, Chesapeake, Va., L. Dalangauskas, Woodhaven, New York, V. Bagdonas, Detroit, Mich., Z. Kristaponis, Magnolia, N.J., K. Nakrošis, Kearny, N.J., V. Budris, Elizabeth, N.J., A. Diržys, Brooklyn, N.Y., E. Stanulis, Lawrence, Mass., S.A. Gečys, Philadelphia, Pa., A. Andriushienė, Easton, Pa., A. Nagal, Warrington, Pa., J. Valaitis, Irvington, N.Y., S.L. Šrupas, W. Hartford, Conn.

Po 2 dol. — S. Jatulis, Garwood, N.J., J. Kazakauskas, Waterbury, Conn., S. Kumeta, Worcester, Mass., A.V. Radzevičius, Norwalk, Conn., A. Bacevičius, Newton, Mass., Str. M. Imelda, C.J.C., E. Hartford, Conn., A. Girmius, Roslindale, Mass., S. Jesaitis, Flushing, N.Y., V. Anonnis, Rego Park, N.Y., S. Medziunas, Elizabeth, N.J., J. Jasulevičius, Seattle, Wash., K. Žebrauskas, Toronto, Ont. Canada, J. Vaitkūnas, Canton, Mass., P. Pusnikas, Franklin Sq., NY, V. Nakutavičius, Fishkill, N.Y., M. Kornilev, Woodhaven, N.Y., A. Daukantas, Clifton, N.J., K. Čiuoderis, Fort Lee, N.J.

Po 1 dol. — K. Čižiūnas, Falls Church, Va., S. Valikonis, Cliffside, N.J., S. Rubkienė, Ozonė Park, N.Y., M. Višniauskas, Warren Run, Pa., I. Jasukaitis, Linden, N.J., V. Rociūnas, Independence, Ohio, A. Arminas, Kearny, N.J., A. Gaides, Nashua, N.H., A. Tamošaitis, Kingston, Ont. Canada, F. Jurgelionis, Worcester, Mass., M.A. Milukas, Richmond Hill, N.Y., K. Keblys, Southfield, Mich., M. Pakštys, Niantic, Conn., J. Česna, Chicago, Ill., E. Valionis, Waterbury, Conn., O. Siemaška, Woodhaven, N.Y., O. Ginkus, Brooklyn, N.Y., A. Belskis, Philadelphia, Pa., R. Strazdis, Jamaica, N.Y., L. Sabis, Richmond Hill, N.Y.

Po 1 dol. — J. Andrijauskas, Woodhaven, N.Y., kun. J. Patašius, Great Falls, Mt., V. Glaser, Woodcliff Lake, N.J., A.J. Gruodis, Wappinger Falls, N.Y., A. Aistis, Washington, D.C., J. Pupininkas, St. Petersburg Beach, Fla., A. Kiveta, Staten Island, N.Y., E. Milunaitis, Watchung, N.J., A. Petrulis, Maspeth, N.Y., dr. J. Makštutis, Palos Hgts, Ill., M. Wentz, Syosset, N.Y., V. Abromaitis, Putnam, Conn., V. Bieliauskas, Worcester, Mass., M. Brakas, Sioux Falls, S.D., P. Tribuisis, Providence, R.I., J. Belsky, Haverhill, Mass., G. Naujokaitis, River Edge, N.J., A. Jankauskaitė, Chicago, Ill.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

JUBILIEJINĖ ŠVENTĖ

Šv. Kazimiero seserys, gausiai pasklidusios po Šiaurės ir Pietų Ameriką, uoliai dirba jaunimo auklėjimo ir kitose srityse. Kiekvienais metais seselių būrys sulaukia kokio jubiliejaus. Ir šių metų rugpjūčio 16 jubiliejaus iškilmėmis bus pagerbtos seselės, sulaukusios deimantinio, auksinio ir sidabrinio jubiliejaus vienuoliniame gyvenime.

Deimantinį jubiliejų minės penkios seselės:

Sesuo M. Justina Dauginaitė iš Šv. Kryžiaus parapijos, Mt. Carmel, Pa.

Sesuo M. Liucija Kimutyte iš Šv. Kazimiero parapijos, Philadelphia, Pa.

Sesuo M. Leokadija Mačiulionytė iš Šv. Trejybės parapijos, Wilkes-Barre, Pa.

Sesuo M. Uršulė Ežerskytė iš Šilalės.

Sesuo M. Liudvika Budrytė iš Paberžių.

Iš šios laidos trys seselės mirusios: Sesuo M. Vincenta Zupkutė iš Šv. Baltramiejaus parapijos, Waukegan, Ill., Sesuo M. Germana Leonavičiūtė iš Šv. Kazimiero parapijos, Worcester, Mass., Sesuo M. Klementina Kvederavičiūtė iš Šv.

Kryžiaus parapijos, Mt. Carmel, Pa.

Auksinį jubiliejų minės devynios seselės:

Sesuo Marylee Supranavičiūtė iš Cumbola, Pa.

Sesuo M. Celesta Prankaitė iš Šv. Alfonso parapijos, Baltimore, Md.

Sesuo M. Consilia Grineveciūtė iš Šv. Jurgio parapijos, Chicago, Ill.

Sesuo M. Esther Pondinaite iš Šv. Kazimiero parapijos, Chicago Heights, Ill.

Sesuo M. Alfreda Žukauskaitė iš Scarbo, W. Virginia.

Sesuo M. Winifreda Jeskelevičiūtė iš Šv. Pranciškaus parapijos, Lawrence, Mass.

Sesuo M. Stephanie Balchunaitė iš Šv. Jurgio parapijos, Chicago, Ill.

Sesuo M. Claudia Žekaitė iš Plymouth, Pa.

Sesuo M. Coletta Mikšaitė iš Panevėžio.

Iš šios laidos penkios seselės mirusios: Sesuo M. Marcijona Čislauskaitė iš Marijampolės, Sesuo M. Edita Gaučaitė iš Šv. Kazimiero parapijos, Chicago Heights, Ill., Sesuo M. Feliksa Sestauskaitė iš Lietuvos, Sesuo M. Simona Be-

Jonas Jurkuvėnas, Juozo ir Pranės Jurkuvėnų, gyvenančių Brooklyn, N.Y., sūnus, 1970 baigė City College of New York B.A. laipsniu iš ekonomijos. Priklausė lietuvių futbolo komandai ir tautinių šokių grupei. 1970 vedė Ritą Augustinavičiūtę iš Delhi, Ont., baigusią farmaciją, ir persikėlė gyventi į Torontą. Ketverius metus dirbo banke, o 1976 York universitete Toronte labai gerai pažymiais įsigijo ekonomijos magistro laipsnį. Jo diplomą laiko dukrelė Rasa.

Feliksas A. Zaleskas — judrus lietuvis

Kartkarčiais paminim veikliuosius Bostono lietuvių. Ši kartą kalbam apie Feliksą A. Zaleską. Ir kas jo nepažįsta? Bostone tokių, tur būt, mažai.

Feliksas A. Zaleskas gimė 1893 balandžio 25 Pamusių kaime, Onušio valsč. I Ameriką atvyko 1910 pas seserį Anelę ir svainį Joną Staniulionius. Pirmasis darbas Bostone buvo statinių dirbtuvė. Dirbdavo po 12 valandų per dieną, 6 dienas per savaitę. Atlyginimas — 4 doleriai už visos savaitės darbą. Ten padirbėjęs arti dvejų metų, perėjo į Woolworth geležies fabriką (jame dirbo apie 1000 darbininkų, nemažai ir lietuvių). Atlyginimas buvo jau geresnis — 8 dol. per savaitę. Čia išdirbęs trejus metus su viršum, perėjo dirbti į Šv. Juozapo katalikų darbininkų draugijos organizuojamą Darbininko laikraštį.

Feliksas labai gražiai prisimena gastroles su Dzimdzi-Drimdzi grupe, kurią sudarė Antanas Vanagaitis, Juozas Olšauskas, Jonas Dikinis ir Viktoras Dineika. Tuo laiku Feliksas jau turėjo automobilį ir buvo tos grupės šoferis. Jie ap-

naitė iš Argarienų, Sesuo M. Isidora Papšytė iš Švenčionių. Sidabrinį jubiliejų minės septynios seselės:

Sesuo Julija Shainauskaitė iš Šv. Jurgio parapijos, Chicago, Ill.

Sesuo Milda Blinstrubaitė iš Klaipėdos.

Sesuo M. Dolorosa Wertelka iš Nekalto Prasidėjimo parapijos, Chicago, Ill.

Sesuo M. Mikalina Pakrosnytė iš Šv. Juozapo parapijos, Scranton, Pa.

Sesuo Helen Therese Geštaitaitė iš Nekalto Prasidėjimo parapijos, Chicago, Ill.

Sesuo M. Grace Venslauskaitė iš Dievo Apvaizdos parapijos.

Sesuo M. Leandra Yerkes iš Gimimo Panelės Švč. parapijos, Chicago, Ill.

Sveikinam visas Jubilates ir linkim ištvėrmės dirbant Dievo garbei ir artimo gerovei.

Š.K.S.

keliavo visas Amerikos lietuvių kolonijas. Antanas Vanagaitis buvo net sukūręs dainą apie tą jo forduką.

1913 F.A. Zaleskas įstojo į Mykolo Norkūno Brocktone kuriamą Lietuvos vyčių organizaciją, o kiek vėliau — į Bostone susikūrusią 17 kuopą. Priklausė prie choro, Šv. Roko, Šv. Jono blaivininkų, Saldžiausios Jėzaus Širdies draugijų, prie Lietuvių Piliečių draugijos So. Bostone ir kitur.

Išaugino keturias dukteris ir sūnų. Sūnus Edvardas profesoriauja Boston State kolegijoje. Feliksas gyvena ir toliau So. Bostone su duktė Florence, kuri yra mokytoja. Turi net 15 vaikų. Jo žmona Anelė mirė 1965.

Jis yra vadinamas dzūkų karalium. Kai Bostone tuo vardu vadinamas Julius Mikalonis mirė, tai Darbininko redaktorius ir lietuvių radijo valandos vedėjas Antanas Kneizys, pagal Mikalonio pageidavimą, pradėjo tuo vardu vadinti Feliksą, kuris tada rinkdavo skelbimus laikraščiui ar radijo valandai. Dzūkų karaliui jį Kneizys vadino ir per radiją. Taip tas vardas pasiliko ir iki šios dienos.

1922 Feliksui teko lankytis Lietuvoj.

Jam jau yra 83 metai, o jis būna visur, kur tik yra koks lietuvių susibūrimas. Renka aukas visokiems lietuviškiems reikalams. O jei mato, kad reikala neina gerai, jis sielojasi, skambina telefonu ir ieško būdų reikalui pagerinti.

Nesvetimas jis ir amerikiečiam. Turi laiškus iš Elliot Richardson, kaip gynybos sekretoriaus, ir kitų aukštų pareigūnų, dėkojančių jam už jo darbą.

Mum reikia daug tokių, kaip Feliksas A. Zaleskas. O tada ir visa mūsų lietuviška veikla būtų gyvesnė ir gajesnė.

Linkim Feliksui sveikatos ir ilgiausių metų.

P. Žičkus

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmd. 1-1:30. S. Minkus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

LAISVĖS VARPAS
Sėkm. 11-12 val.
WWEL, 1430 KC.
P. Viščinis
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Telef. 586-7209

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikšmė su patarimais galima susikabinti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/4 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

8 DIENOS LIETUVOJ 4 D. VARŠUVOJ, 3 D. KROKUVOJ, 8 D. LIETUVOJ

Rugsėjo 5 \$1,036
Rugsėjo 19

Į kainą įskaito:

1. Kelionė lėktuvais į visus miestus (išskyrus Druskininkus) PAN AM ir LOAT (lenkų) oro linijomis
2. Įdomiųjų vietų lankymas
3. Pervėžimai iš aerodromų į viešbučius ir atgal
4. Bagažų pernešimai
5. Kelionės palydovai kiekvienam miestui
6. Visas maistas
7. Visi patarnavimo mokesčiai
8. Pirmos klasės viešbučiai

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 Knapp Street
Brooklyn, N.Y. 11229
(212) 769-3300

Garbingam lietuviui

VYTAUTUI ŠVENTORAIČIUI

staiga mirus, jo žmoną Kazimierą, sūnus — Saulių, Egidijų, seserį ir švogeri — Kunigellius — nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Dail. Jurgis ir Monika Juodžiai

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos New Yorko skyrių šiuo metu yra 104 nariai. Į Sąjungos visuotinį suvažiavimą, vykusį Philadelphiajį, atstovų teisėmis parinkti 11 narių: Petras Ažuolas, Aloyzas Balsys, Bronius Bobelis, dr. Aldona Jananace-Slepetytė, Petras Minkūnas, Kostas Norvila, Juozas Pažemėnas, dr. Bronius Radzivas, Vytautas Radzivas, Jonas Vainius, dr. Vytautas Vygas.

Petro Jurgėlos 75 metų amžiaus sukaktis buvo paminėta Sofijos Kraunaitienės vasarvietėje. Puikią vakarienę suruošė jo kūma šeiminkė. Dalyvavo jos dukra Aldona, V. Četėnienė, Koppai, A. Ošlapas ir kiti svečiai. Sukaktuvininkui įteikta įvairių dovanų.

Jūratė Kazickaitė dalyvauja specialioj JAV ekspedicijoje "American Bicentennial Mt. Everest". Ji dalyvauja kaip specialiai Associated Press korespondentė.

Nijolės Sadūnaitės nuteisimas, aprašytas anglų kalba išleistojo knygutėje "No Greater Love", buvo paskleistas 5000 egz. tiražu pereinamais metais. Dabar Lietuvių Kunigų Vienybės iniciatyva Lietuvių Pranciškonų spaustuvėj Brooklynje atspausdinta antroji knygutė laida — dar 15,000 egz. Antros laidos sponsoriais yra prel. Jonas A. Kučingis, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, Los Angeles, Calif., ir pastorius Richard Wurmband, "Jesus to the Communist World" sąjūdžio direktorius, Glendale, Calif.

Pauliaus Jurkaus, Darbininko redaktoriaus, rašytojo, poeto ir dailininko, nauja knyga "Juodvarniai" baigta įrašyti pranciškonų spaustuvėj Brooklynje. 200 puslapių pasaka-poema iliustruota su 70 iliustracijų paties autoriaus. Šioj didesnio formato knygoj yra dvidešimt keturios sakos apie dvylika brolių, juodvarniams lakstančių. Šiuo metu P. Jurkus atostogauja Kennebunkporto vasarvietėje.

Tėv. dr. Viktoro Gidžiūno, OFM, knyga "De vita et apostolatu fratrum minorum observantium in Lithuania saec. XV et XVI" pasiekė ir JAV. Tai 134 puslapių atspaudas iš stambesnio istorinio veikalo "Archivum Franciscanum Historicum", 1975-76 išleisto Asyžiu, Italijoje.

Dail. Kazimiero Žoromskio tapybos kūrinių paroda bus ko-vo 18-19 Kultūros Židiny.

Dail. Vidos Kristolaitytės kūrinių paroda vyksta visą vasarą Kennebunkporto pranciškonų vasarvietėje.

NUOLAI DOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Pranciškonai, norėdami turėti savo vasarvietę Kennebunkporte pripildytą svečiais, nuo rugpiūčio 22 iki rugsėjo 6 nuo kambarių duos 20% nuolaidos. Žmonės paprastai mano, kad šiom paskutinėm dviem sezonų savaitėm oras yra vėsesnis ir mažiau saulės. Iš tikrųjų jos yra tokios pat gražios, kaip kitu sezono laiku. Pranciškonai kviečia pasinaudoti nuolaida ir vasaros sezono pabaiga Kennebunkporte.

KVIEČIAME Į KENNEBUNKPORT, MAINE

Pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte svečių yra daug, bet laisvų kambarių dar galima gauti. Norintieji atvykti, prašom skambinti (207) 967-2011.

Helen V. Kulber, veikli New Yorko visuomenininkė, padovanojo Lietuvių Moterų Federacijai 60 egz. leidinėlio apie Nijolę Sadūnaitę. Lietuvės, dalyvavusios General Federation of Women's Clubs suvažiavime Philadelphiajį, tą leidinėlį išdalino įvairių tautų delegatėms. Federacija nuoširdžiai dėkoja H. Kulber už talką.

CONTEMPORARY AMERICAN COMPOSERS, a Biographical Dictionary, leidinyje rašoma: **BUDRECKAS, LADISLAUS** (Ladas): gimė Gomele, Baltgudijoje, 1905 spalio 24; JAV pilietis 1955. Gavo teologijos diplomą Vytauto Didžiojo universitete, Lietuvoj, po to studijavo Kauno konservatorijoje pas Juozą Naujėlį, įgydamas bažnytinės muzikos kompozicijos laipsnį (Romoje) 1948; studijuodamas Popiežiškame Šventos Muzikos Institute 1937-39 ir 1945-49 dar padarė Magistrum in Canto Gregoriano laipsnį. Jis buvo profesoriumi Vytauto Didžiojo Universiteto (Teologijos Fakultete), 1939-44; bažnytinės muzikos komisijos nariu Pittsburghe, 1957-59; lietuvių liturginės muzikos komisijos pirmininku, 1960. **KŪRINIAI** choram: Hymn for America I, Hymn for America II, both for mixed chorus or male chorus and organ, 1960; Christus Vincit, 1961; Lietuvio Giesmė, 1965; Šv. Kazimiero Garbei Giesmė, vyrų chorui ir vargonams, 1971; Two hymns in honor of Our Lady's apparition in Siluva, for one or two voices and organ. Šį leidinį spaudai paruošė E. Ruth Anderson, 1976, išleido G.K. Hall & Co., 70 Lincoln Street, Boston, Massachusetts 02111, 513 pusl., kainu 50 dol.

Režisieriaus Jono Jurašo pastatytas veiklas, Andrei Amalrik — East-West, vaidinamas Hartmano teatre, Stamford, Conn. Premjera rugpiūčio 3, vaidinama iki rugpiūčio 14. Vaidinimai vyksta Landmark Square Playhouse

NEW YORK — Laisvės Žibury, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

Ekskursija į Kennebunkport, Maine

Tradicinė rudens ekskursija autobusu pas T. Pranciškonus įvyks rugsėjo 4-5-6.

Autobusus išaina nuo Kultūros Židinio, 341 Highland Blvd., Brooklynje, rugsėjo 4 d., 9 val. ryto ir pakeliui sustos prie Šalinskių šeimininės 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene. Grįžtama rugsėjo 6 d. vakare.

Kelionė, nakvynė ir 5 kartus valgis — asmeniui 58 dol. Kelionės reikalais skambinti T. Petrui (212) 827-1351, Marytei Šalinskienei 296-2244. Gautas patogus autobusas. Anksčiau užsiregistravę gali pasirinkti vietas.

Prašoma tuoj pat registruotis, nes nesusidarius reikiamo skaičiaus ekskursija neįvyks. Parduodamas dviejų seimų namas. Butai po 4 kambarius, langai į saulės pusę. Cypress Hills sekcija. Arti mokykla, bažnyčia, geras susisiekimas. Teirautis tel. 516 221-6692.

Lovely furnished two-room apartment with private bath in Richmond Hill. Please call 441-8652.

Orkestro dirigentas George F. Seuffert, Sr., ir Helen Johnson-Puodžiūtė, parodžiusi iniciatyvos įvesti programon lietuviškus kūrinius.

PASIBAIGĖ KONCERTŲ SEZONAS

Šią vasarą Lincoln centro, Seaside ir Forest parkuose buvo grojama ir lietuviška muzika. Pavergtų tautų šventėj buvo grojami trys lietuviški kūriniai: "Lithuanian Rhapsody", A. Louis Sarmolin, ir Br. Jonušo maršai: "Gaudžia Trimitai" ir "Ramovėnai žengia".

Edwin F. Goldman, 1911 įkūręs Goldman orkestrą, labai mėgo maršus ir pats yra parašęs 100 maršų. Populiariausias — "In the Mall". Jo sūnus Richard F. Goldman, perėmęs orkestrą po tėvo mirties, yra parašęs įdomių knygų apie muziką: "The Band's Music", "The Concert Band", "Landmarks of Early American Music". Šią vasarą jis pirmą kartą New Yorko parkuose dirigavo lietuviškus kūrinius.

George G. Seuffert Sr., dirigentas ir Seuffert Band įkūrėjas, panašiai kaip ir Goldman Band, grojo maršus, klasikinius ir populiarius kūrinius. George Seuffert, Jr. yra dabartinis dirigentas po tėvo mirties. Liepos 11 jis pirmą kartą grojo "Ramovėnai žengia". Forest parko aikštelė buvo pilna klausytojų. Visuomenė kūrinių sutiko su įspūdingais plovimais.

Už sėkmingą pravedimą lietuviškų kūrinių į miesto parkų koncertų programą noriu pareikšti savo padėką alfabetine tvarka tiem lietuviams, kurie savo pagalba palengvino mano darbą.

Prel. P. Juras, Putnam, Conn., persiuntė mano laišką Chicago, prof. J. Zilevičiaus archyvu, iš kur greit gavau Br. Jonušo muziką; redaktorius Paulius Jurkus daug prisidėjo patarimais ir skelbimais visuomenėi; Algirdas Kačanauskas parūpino gaidų gavimą; J.C. Kevelt perrašė Br. Jonušo gaidas ir partitūras; Romas Kezys per sa-

RELIGINIS KONCERTAS EUCHARISTINIO KONGRESO PROGA

Kai Philadelphiajį prasidėjo tarptautinis Eucharistinis kongresas, tuo pačiu metu, rugpiūčio 1, sekmadienį, 7:30 v.v. Kennebunkporto pranciškonų vienuolyno koplyčioj buvo surengtas religinis koncertas. Juo ir buvo pradėta speciali savaitė, skirta šiam Eucharistiniam kongresui.

Koncerto programą atliko: Stasė Daugėlienė — mezzo sopranas, Vytenis M. Vasyliūnas — vargonai, Izidorius Vasyliūnas — smuikas.

- o -

Pradžioje koncerto prie altoriaus sustoję būrys kunigų, pasipuošusių liturginiais drabužiais. Tėv. J. Gailiūšis, OFM, pranciškonų provincijolas, pasakė trumpą kalbą, kas tas tarptautinis Eucharistinis kongresas. Taip pat jis pranešė, kad visą kongreso savaitę vienuolyno koplyčioj 8 v. bus koncertacinės mišios.

Sugiedotos atitinkamos giesmės, išstatytas Švč. Sakramentas. Tada prasidėjo pats koncertas.

Vytenis M. Vasyliūnas pradžiaj pagrojo Antonio de Cabezono-Tiento del Primer Tono.

Toliau įsijungė solistė **Stasė Daugėlienė**. Ji iš eilės pagiedojo tris giesmes: Johann Sebastian Bach — Jei čia esi, Česlovo Sasnausko — Skubink prie kryžiaus (smuiku pritarė Izidorius Vasyliūnas), Juozo Naujėlio — Malda.

Čia įsiterpė **Izidorius Vasyliūno** smuikas solo. Pagrojo Zigmo Aleksandravičiaus — Sveika Marija. Solistė Stasė Daugėlienė pagiedojo Broniaus Budriūno Sveika Marija ir drauge su Izidoriumi Vasyliūnu atliko

vo radiją koncertus paskelbė du kartus; dr. Jonas Lenkaitis padėjo ieškoti tinkamų gaidų; Vytautas Strolia davė Scarmolin "Lithuanian Rhapsody" ir "Ramovėnai maršą"; dr. J.J. Stukas du kartus skelbė koncertus per savo radiją; redaktorius Jonas Valaitis gražiai aprašė šiuos koncertus; Nancy Zabel prisidėjo su savo pagalba; prof. Juozas Zilevičius padovanojo visas gaidas ir partitūras abiem dirigentams. Per jį Br. Jonušo muzika, Karnavičiaus "Lietuviška rapsodija" gyvuos. Esu dėkinga, kad archyvas nepasigailėjo nei pinigų nei laiko šią pagalbą suteikti.

Visiem nuoširdus ačiū.

Elena Johnson-Puodžiūtė

B. Spūdienė vietoj gėlių prie a.a. V. Šventoraičio karsto, paaukojo 10 dol. Darbininko laikraščiui. Dėkoja Darbininko administracija.

KENNEBUNKPORT, MAINE

Pagrindiniai koncerto organizatoriai ir šį kartą buvo Vasyliūnų šeima. Elena Vasyliūnienė, propagandistė, čia organizavo vasarotojų chorą, Izidorius grojo smuiku, gi Vytenis vargonais.

Maloni staigmena buvo solistė Stasė Daugėlienė, gilaus jautraus balso mezzo sopranas. Ji lietuviškose scenose beveik negirdima, nes visą laiką skiria savo apylinkės religinei muzikai. Ji gieda įvairių religijų šventovėse religines giesmes. Jų tarpe net ir žydų sinagogoj. Taip sekmadieniais būdama užimta, ji neturi laiko jau lankyti lietuviškas kolonijas. Šis koncertas tikrai buvo jos dovana vasarotojam lietuviams. (p.j.)

Solistė Angėlė Kiaušaitė, kuri dalyvaus lietuviškoj programos daly UBA-BATUNo Baltijos festivaly rugpiūčio 14, šeštadienį, Plattdeutsche Parke, Franklin Square, L.I., N.Y.

Angėlė Kiaušaitė, kuri dainuos solo UBA-BATUNo Baltijos festivaly, šeštadienį, rugpiūčio 14, Plattdeutsche Parke, Franklin Square, Long Island, New York, yra jauna solistė ir labai populiari amerikiečių visuomenėj. Ji yra baigusi Rutgers universitetą Bachelor of Arts laipsniu muzikologijos srity. Vėliau gilino savo mokslą Hunter kolegijoje New Yorke ir čia dainavo eilėse operų, pagrindinėse rolėse, kaip Puccini "Madame Butterfly", C.V. Gluck "Orfeo et Euridice", Smetanos "Parduotoj Nuotakoj", Mozarto "Stebuklingoj Fleitoj", Emerosa "Slaptose Vedybose" ir kt. Pastaruoju laiku dainavo Opera Company dainininkų sąstate Rutgers universiteto tarptautiniame studentų festivaly ir Hudson County Amerikos 200 metų sukakčiai paminėti koncerte, kur solo dainavo tik lietuviškas dainas. Kaip solistė dažnai dainuoja įvairiuose amerikiečių rengimuose ir gieda bažnyčiose New Jersey bei New Yorko plačioj apylinkėj. Lietuviam ji irgi yra pasirodžiusi. Dainavimo studijas ji tęsia ir toliau. Šiuo metu ji tobulinasi operos srity pas amerikiečių kompozitorių Richard Hundley. BATUNo festivaly ji pasirodys su nauja ir grynai lietuviška programa.

UBA — BATUNO

**SEPTINTASIS
BALTIJOS
FESTIVALIS-GEGUŽINĖ**

ĮVYKSTA

ŠEŠTADIENĮ, RUGPIŪČIO 14, 1976

**PLATTDEUTSCHE PARKE
1132 HEMPSTEAD TPKE., FRANKLIN SQUARE, L.I., N.Y.**

PRADŽIA — 1 VAL. POPIET

ŽAIDIMAI VISIEMSBALTŲ MAISTAS

**LOTERIJA LAUDIES MENAS BALTŲ KNYGYNAI
PROGRAMA — 4:30 VAL.**

**LIETUVIŲ, LATVIŲ, IR ESTŲ
TAUTINIAI ŠOKIAI IR LAUDIES DAINOS**

**ŠOKIAI — 8:30 VAL. VAK.
GROJANT GARSIAM "AMOR" ORKESTRU**

**ĮJĖJIMO AUKA: \$3.00
\$2.00 studentam iki 18 m. ir pensininkam
Vaikai iki 12 m. nemokamai**

FESTIVALIS-GEGUŽINĖ ĮVYKS BETKOKIAM ORUI ESANT

Birželio trėminių minėjime birželio 13 Kultūros Židinyje. I-oje eilėje iš k. Elena Juciūtė, Leonora Juočepienė, Vida Jankauskienė, II-oje eilėje — Z. Jurs, A. Kačanauskas, V. Daugirdas, S. Kudirka, A. Jankauskas, J. Bulevičius-Boley, A. Zvinys, St. Karmazinas. Nuotr. L. Tamošaitis